

"РАФИНЕРИЈА УЉА МОДРИЧА" А.Д., МОДРИЧА

Неконсолидовани финансијски извјештаји
за годину која се завршава
31. децембра 2013. године и
Извјештај независног ревизора

"РАФИНЕРИЈА УЉА МОДРИЧА" А.Д., МОДРИЧА

Неконсолидовани финансијски извјештаји
за годину која се завршава
31. децембра 2013. године и
Извјештај независног ревизора

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Акционарима и руководству друштва "Рафинерија уља" а.д., Модрича

Извршили смо ревизију приложених неконсолидованих финансијских извјештаја (страна 3 до 41) друштва "Рафинерија уља" а.д., Модрича (у даљем тексту: "Друштво"), који обухватају неконсолидовани биланс стања на дан 31. децембра 2013. године, и одговарајући неконсолидовани биланс успеха, извјештај о промјенама на капиталу и биланс токова готовине за годину која се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и друге напомене уз неконсолидоване финансијске извјештаје.

Одговорност руководства за неконсолидоване финансијске извјештаје

Руководство је одговорно за састављање и фер презентацију ових неконсолидованих финансијских извјештаја у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске, као и за интерне контроле које руководство сматра неопходним за састављање неконсолидованих финансијских извјештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о приложеним неконсолидованим финансијским извјештајима на основу обављене ревизије. Ревизију смо обавили у складу са Међународним стандардима ревизије и Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске. Ови стандарди налажу усаглашеност са етичким принципима и да ревизију планирамо и обавимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да неконсолидовани финансијски извјештаји не садрже погрешне информације од материјалног значаја.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима у неконсолидованим финансијским извјештајима. Избор поступака зависи од ревизорског просуђивања, укључујући процјену ризика материјално значајних грешака садржаних у неконсолидованим финансијским извјештајима, насталих услед криминалне радње или грешке. Приликом процјене ових ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за састављање и фер презентацију неконсолидованих финансијских извјештаја у циљу осмишљавања најбољих могућих ревизорских процедура, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерних контрола правног лица. Ревизија такође укључује оцјену примјењених рачуноводствених политика и вредновање значајнијих процјена које је извршило руководство, као и оцјену опште презентације неконсолидованих финансијских извјештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да обезбеђују солидну основу за изражавање нашег мишљења.

Основе за мишљење са резервом

Друштво није извршило детаљну анализу обезврјеђења вриједности своје сталне имовине, како се то захтјева по Међународном рачуноводственом стандарду (IAS) 36 "Умањење вриједности имовине". На основу презентоване документације, нисмо били у могућности да се увјеримо у надокнадиву вриједност сталне имовине исказане у неконсолидованом билансу стања Друштва на дан 31. децембра 2013. године. Поред наведеног, као што је објелодањено у напомени 3.10. уз неконсолидоване финансијске извјештаје, почевши од 1. јануара 2012. године Друштво је извршило промјену метода обрачуна амортизације дијела производних постројења и опреме, и то на начин да је Друштво прешло са пропорционалног (линеарног) на функционалан метод обрачуна амортизације у складу са процијењеном искоришћеношћу капацитета производних постројења и опреме, а узимајући у обзир пројектоване капацитете наведених постројења и опреме. На основу презентоване документације, као и чињенице да Друштво није извршило детаљну анализу обезврјеђења вриједности своје сталне имовине на дан 31. децембра 2013. године, нисмо се могли увјерити у адекватност наведеног рачуноводственог третмана у обрачуну амортизације за пословну 2013. годину.

(наставља се)

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Акционарима и руководству друштва "Рафинерија уља" а.д., Модрича (наставак)

Мишљење са резервом

По нашем мишљењу, изузев за ефекте по основу питања наведеног у Основама за мишљење са резервом, финансијски извјештаји приказују истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, финансијски положај друштва "Рафинерија уља" а.д., Модрича на дан 31. децембра 2013. године, као и резултате његовог пословања и токове готовине за годину која се завршава на тај дан, у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске.

Скретање пажње

Скрећемо пажњу на сљедећа питања:

- а) Као што је објелодањено у напмени 2.3 уз неконсолидоване финансијске извјештаје, Друштво остварује узастопне пословне губитке, док за годину која се завршава 31. децембра 2013. године нето губитак износи 5,829,334 Конвертибилне марке, а на наведени дан акумулирани губитак Друштва од 51,928,827 Конвертибилних марака представља значајну одбитну ставку капитала. Такође, пословни приходи Друштва су у пословној 2013. години смањени у односу на претходни период за 26%. Способност Друштва да настави пословање у складу са начелом сталности пословања зависи од континуиране финансијске подршке матичног друштва. Као што је објелодањено у напмени 2.3, матично друштво (ОАО "Нефтегазовая Инновационная Корпорација", Москва, Руска Федерација) се обавезало да пружи финансијску подршку Друштву за период од 12 мјесеци од датума приложених неконсолидованих финансијских извјештаја.
- б) Као што је објелодањено у напмени 26 уз неконсолидоване финансијске извјештаје, у складу са одредбама уговора о кредиту са пословном банком, Друштво је у обавези да, као гаранцију за уредно враћање кредита, одржава ниво залиха сировина, материјала, готових и полупроизвода у вриједности од 23,403,171 Конвертибилну марку. Вриједност залиха сировина, материјала, готових и полупроизвода Друштва на дан 31. децембра 2013. године је износила 16,317,862 Конвертибилне марке, и мања је од вриједности предвиђене уговором о кредиту за износ од 7,085,309 Конвертибилних марака. Руководство Друштва сматра да наведена неусклађеност са одредбама уговора о кредитима неће проузроковати никакве негативне посљедице по Друштво.
- в) Као што је објелодањено у напмени 38 уз неконсолидоване финансијске извјештаје, Друштво је прихватило и потписало корпоративно солидарно јемство у циљу обезбјеђења захтјева "Вњешеконобанке", Москва као Зајмодавца по Кредитном споразуму број 420001/932 од 1. фебруара 2008. године, којим је договорено достављање новчаних средстава са лимитом до 40,000,000 EUR друштву ОАО "Нефтегазовая Инновационная Корпорација", Москва, Руска Федерација (Матично друштво и већински власник Друштва). По основу преузетог корпоративног солидарног јемства, Друштво је прихватило безусловну уплату било којег износа, до висине од 40,000,000 EUR, Зајмодавцу и то у случајевима доспјелих износа за уплату по Кредитном споразуму. Руководство Друштва сматра да, према њиховом сазнању и информацијама добијеним од стране Матичног друштва, Друштво неће бити значајно изложено наведеном ризику од поврата кредита у име свог Матичног друштва у наредним извјештајним периодима.

Наше мишљење није квалификовано у вези са наведеним питањима.

Бања Лука, 9. април 2014. године

Овлашћени ревизор
Жарко Мионић

НЕКОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС УСПЈЕХА
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године
(У Конвертибилним маркама)

	Напомене	Година која се завршава 31. децембра 2013.	Година која се завршава 31. децембра 2012.
Пословни приходи			
Приходи од продаје роба и учинака	5	58,876,462	79,541,868
Смањење вриједности залиха учинака		(811,298)	(527,612)
Остали пословни приходи	6	1,022,182	1,039,860
		<u>59,087,346</u>	<u>80,054,116</u>
Пословни расходи			
Набавна вриједност продате робе		(154,595)	(880,643)
Трошкови материјала, горива и енергије	7	(40,288,711)	(53,994,586)
Трошкови бруто зарада, бруто накнада зарада и остали лични расходи	8	(12,938,919)	(13,048,868)
Трошкови производних услуга	9	(2,567,123)	(3,916,925)
Трошкови амортизације	15	(8,147,334)	(7,951,050)
Трошкови резервисања	25	(56,312)	-
Нематеријални трошкови	10	(914,342)	(1,297,085)
Трошкови пореза и доприноса		(218,677)	(213,572)
		<u>(65,286,013)</u>	<u>(81,302,729)</u>
Пословни губитак		<u>(6,198,667)</u>	<u>(1,248,613)</u>
Финансијски приходи/(расходи)			
Финансијски приходи	11	712,238	352,038
Финансијски расходи	11	(227,283)	(212,627)
		<u>484,955</u>	<u>139,411</u>
Губитак редовне активности		<u>(5,713,712)</u>	<u>(1,109,202)</u>
Остали приходи	12	2,038,524	2,111,316
Остали расходи	13	(2,618,684)	(905,606)
		<u>(580,160)</u>	<u>1,205,710</u>
(Губитак)/Добитак прије опорезивања		<u>(6,293,872)</u>	<u>96,508</u>
Текући и одложени порез на добит	30	464,538	(68,434)
Нето (губитак)/добитак периода		<u>(5,829,334)</u>	<u>28,074</u>
Зарада/(губитак) по акцији:			
- Основна и разријеђена зарада по акцији	33	(0.0286)	0.0001

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових неконсолидованих финансијских извјештаја.

Неконсолидовани финансијски извјештаји Друштва су усвојени од стране руководства Друштва дана 28. фебруара 2014. године.

Потписано у име Друштва:

Роман Романов,
 Генерални директор

М.П.

Григориј Окулов
 Финансијски директор

НЕКОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС СТАЊА

На дан 31. децембра 2013. године

(У Конвертибилним маркама)

	Напомене	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
АКТИВА			
Стална имовина			
Нематеријална улагања	14	1,874,711	1,756,022
Некретнине, постројења и опрема	15	173,214,214	172,683,581
Дугорочни финансијски пласмани	16	105,109	125,895
Одложена пореска средства	30	1,612,398	629,810
		<u>176,806,432</u>	<u>175,195,308</u>
Обртна имовина			
Залихе	17	23,357,371	21,280,091
Аванси за залихе и услуге	18	518,035	1,851,478
Потраживања од купаца	19	10,260,165	13,311,597
Друга краткорочна потраживања	20	450,476	167,351
Краткорочни финансијски пласмани		18,390	16,166
Готовински еквиваленти и готовина	22	246,258	1,473,931
Порез на додату вриједност		280,653	226,547
Активна временска разграничења	23	333,140	520,079
Одложена пореска средства која доспијевају до годину дана	30	73,046	73,046
		<u>35,537,534</u>	<u>38,920,286</u>
Укупна актива		<u>212,343,966</u>	<u>214,115,594</u>
ПАСИВА			
Капитал			
Акцијски капитал	24	203,487,123	203,487,123
Ревалоризационе резерве		41,675,955	41,843,778
Акумулирани губитак		(51,928,827)	(46,267,317)
		<u>193,234,251</u>	<u>199,063,584</u>
Дугорочна резервисања	25	<u>766,549</u>	<u>710,237</u>
Дугорочне обавезе	26	<u>3,408,631</u>	<u>5,675,231</u>
Одложене пореске обавезе	30	<u>1,727,373</u>	<u>1,209,323</u>
Краткорочне обавезе			
Текућа доспјећа дугорочних обавеза	26	2,291,885	2,844,551
Примљени аванси		111,192	87,470
Добављачи	27	8,789,034	2,546,114
Остале краткорочне обавезе	28	1,189,086	1,153,119
Пасивна временска разграничења	29	825,965	825,965
		<u>13,207,162</u>	<u>7,457,219</u>
Укупна пасива		<u>212,343,966</u>	<u>214,115,594</u>

Напомене на наредним странама чине саставни дио
ових неконсолидованих финансијских извјештаја.

НЕКОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА НА КАПИТАЛУ

За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

(У Конвертибилним маркама)

	Акцијски капитал	Законске резерве	Статутарне резерве	Ревалоризационе резерве	Акумулирани губитак	Укупно
Стање 1. јануара 2012. године	203,487,123	155,384	423,165	41,877,419	(46,910,384)	199,032,707
Укидање ревалоризационих резерви искњижених средстава	-	-	-	(33,641)	33,641	-
Покриће акумулираног губитка резервама формираним у ранијим периодима	-	(155,384)	(423,165)	-	578,549	-
Усаглашавање одложених пореских средстава по основу коригованог пореског биланса (напомена 30г)	-	-	-	-	2,803	2,803
Нето добитак текуће године	-	-	-	-	28,074	28,074
Стање, 31. децембар 2012. године	<u>203,487,123</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>41,843,778</u>	<u>(46,267,317)</u>	<u>199,063,584</u>
Стање, 1. јануар 2013. године	203,487,123	-	-	41,843,778	(46,267,317)	199,063,584
Укидање ревалоризационих резерви искњижених средстава	-	-	-	(167,823)	167,823	-
Нето губитак текуће године	-	-	-	-	(5,829,334)	(5,829,334)
Остала усаглашења	-	-	-	-	1	1
Стање, 31. децембар 2013. године	<u>203,487,123</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>41,675,955</u>	<u>(51,928,827)</u>	<u>193,234,251</u>

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових неконсолидованих финансијских извјештаја.

НЕКОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС ТОКОВА ГОТОВИНЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године
(У Конвертибилним маркама)

	Година која се завршава 31. децембра 2013.	Година која се завршава 31. децембра 2012.
Токови готовине из пословних активности		
Приливи од продаје и примљени аванси	45,771,166	58,762,804
Остали приливи из редовног пословања	1,743,469	2,924,648
Одливи за набавке материјала, горива, енергије, друге трошкове и дате авансе	(25,650,990)	(37,113,555)
Одливи по основу бруто зарада и накнада зарада	(12,614,663)	(12,789,514)
Одливи по основу камата	(447,773)	(360,980)
Одливи по основу осталих дажбина	(970,746)	(1,480,251)
<i>Нето прилив готовине из пословних активности</i>	<u>7,830,463</u>	<u>9,943,152</u>
Токови готовине из активности пласирања и инвестирања		
Набавке некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања	(6,218,202)	(15,630,135)
Приливи од продаје постројења, некретнина и опреме	-	1,638
Прилив од дивиденди	-	257,028
Приливи од камата	424	16,320
Приливи по основу дугорочних финансијских пласмана	15,091	16,240
<i>Нето одлив готовине из активности пласирања и инвестирања</i>	<u>(6,202,687)</u>	<u>(15,338,909)</u>
Токови готовине из активности финансирања		
Приливи по основу дугорочних финансијских обавеза	-	3,882,607
Одливи по основу дугорочних финансијских обавеза	(2,843,749)	(1,174,898)
Одливи по основу исплаћених дивиденди	(3,564)	(102,353)
<i>Нето (одлив)/прилив готовине из активности финансирања</i>	<u>(2,847,313)</u>	<u>2,605,356</u>
Нето смањење готовине и еквивалената готовине	<u>(1,219,537)</u>	<u>(2,790,401)</u>
Готовина и еквиваленти готовине на почетку године	1,473,931	4,373,795
Нето курсне разлике по основу прерачуна готовине	(8,136)	(109,463)
Готовина и еквиваленти готовине на крају године	<u><u>246,258</u></u>	<u><u>1,473,931</u></u>

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових неконсолидованих финансијских извјештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЈЕЛАТНОСТ

Акционарско друштво за производњу, прераду и промет деривата нафте "Рафинерија уља Модрича", Модрича (у даљем тексту: "Друштво") је основано 1954. године. Од 1989. године Друштво је пословало као радна организација "Енергоинвест, РО Рафинерија уља Модрича", да би од 1991. године своје пословање обављало као друштвено предузеће у оквиру сложеног предузећа "Енергоинвест", Сарајево. Процесом интерног акционарства, Друштво се региструје као акционарско друштво, а од 1995. године прелази у државно власништво и послује под називом МДП "Енергоинвест" Српско Сарајево. Од 13. марта 1998. године Друштво послује као Зависно државно предузеће у оквиру Матичног државног предузећа "Нафтна индустрија Републике Српске".

Дана 2. фебруара 2007. године Влада Републике Српске је потписала Уговор о куповини и продаји акција Друштва (153,940,994 акције или 75.65% укупног акцијског капитала Друштва) са друштвом ОАО "Нефтегазовая Инновационная Корпорација", Москва, Руска Федерација. Поред Друштва, Уговором о куповини и продаји акција су продате и акције предузећа Рафинерија нафте а.д., Брод и Петрол а.д., Бања Лука. Након добијања одобрења свих надлежних институција Републике Српске и Босне и Херцеговине, дана 29. фебруара 2008. године извршена је и регистрација промјене власничке структуре Друштва у Основном суду у Добоју (Рјешење број 1-4627-00), а на основу књиге акционара на дан 18. септембра 2007. године.

Основна дјелатност Друштва је производња мазивних уља, масти и течности за моторна возила, као и услужна прерада базних уља и парафина за потребе друштва Оптима Група д.о.о., Бања Лука.

Сједиште Друштва је у Улици Војводе Степе Степановића 49, у Модричи, Република Српска (Босна и Херцеговина). Друштво је запошљавало 555 радника на дан 31. децембра 2013. године (31. децембар 2012. године: 593 радника).

Од 1. јануара 2011. године у саставу Друштва послује угоститељски објекат „Мотел Мајна“ на адреси Книнска улица бб, Модрича, а од 2. априла 2011. године и малопродајни објекат „Кућа уља“ у улици Гаврила Принципа бб, Модрича.

На дан 31. децембра 2013. године Друштво има у потпуном власништву зависно друштво " Оптима – Модрича" д.о.о., Београд, Република Србија. Поред наведеног, по основу власништва друштва ОАО "Нефтегазовая Инновационная Корпорација", Москва, Руска Федерација, повезана друштва на дан 31. децембра 2013. године су:

1. ОАО "Нефтегазовая Инновационная Корпорација", Москва, Руска Федерација;
2. ОАО "Зарубежнефть" Москва, Руска Федерација;
3. ООО "Зарубежнефтьстроймонтаж" Москва, Руска Федерација;
4. Оптима Група д.о.о., Бања Лука;
5. Рафинерија нафте а.д., Брод;
6. Нестро Петрол а.д., Бања Лука,
7. ЗНСМ – БЛК д.о.о., Брод, и
8. Нестро Сава д.о.о., Задар, Република Хрватска.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Основе за састављање и презентацију неконсолидованих финансијских извјештаја

Приложени неконсолидовани финансијски извјештаји представљају годишње појединачне (неконсолидоване) финансијске извјештаје друштва "Рафинерија уља Модрича" а.д., Модрича, и састављени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске.

Неконсолидовани финансијски извјештаји Друштва су припремљени по начелу набавне вриједности (историјског трошка), изузев некретнина, постројења, опреме и одређених финансијских инструмената који су вредновани по фер вриједности, што је и детаљније објашњено у рачуноводственим политикама у наставку.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.1. Основе за састављање и презентацију неконсолидованих финансијских извјештаја (наставак)

Неконсолидовани финансијски извјештаји Друштва су приказани у формату прописаном Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник РС", број 79/09), Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник РС", број 84/09 и 120/11), као и Правилником о садржини и форми образаца извјештаја о промјенама на капиталу ("Службени гласник РС", број 84/09).

Износи у финансијским извјештајима у прилогу су изражени у Конвертибилним маркама (КМ). Конвертибилна марка представља званичну извјештајну валуту у Републици Српској и Босни и Херцеговини.

Друштво је приликом састављања биланса токова готовине за пословну 2013. годину користило директни метод извјештавања о токовима готовине. Приликом састављања биланса токова готовине за пословну 2013. годину, Друштво је искључило неновчане трансакције у виду спроведених компензација са својим купцима и добављачима у износу од 23,399,868 Конвертибилних марака.

Друштво је у састављању ових финансијских извјештаја примјењивало рачуноводствене политике образложене у напомени 3 уз финансијске извјештаје, које су засноване на рачуноводственим и пореским прописима Републике Српске.

Као што је објелодањено у напомени 16, друштво "Рафинерија уља Модрича" а.д., Модрича је матично друштво пословне групације коју, поред Друштва, чини и друштво „Оптимизација - Модрича“ д.о.о., Београд, Република Србија. Улагање у зависно друштво у овим неконсолидованим финансијским извјештајима исказано је по набавној вриједности, умањеној за евентуална обезвјерења. Сагласно Међународном рачуноводственом стандарду (IAS) 27 "Консолидовани и појединачни финансијски извјештаји" као и у складу са Правилником о консолидацији финансијских извјештаја у Републици Српској (Службени гласник РС, број 111/10), Друштво ће саставити своје консолидоване финансијске извјештаје за пословну 2013. годину најкасније до 30. априла 2014. године, у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске, а који ће бити предмет независне ревизије.

2.2. Утицај и примјена нових и ревидираних Међународних стандарда за финансијско извјештавање ("IFRS") и Међународних рачуноводствених стандарда ("IAS")

(a) Прописи, стандарди и тумачења на снази у текућем периоду у Републици Српској

Приложени финансијски извјештаји састављени су уз примјену Међународних рачуноводствених стандарда (IAS), односно Међународних стандарда финансијског извјештавања (IFRS), који су били у примјени на дан 1. јануара 2009. године и на њима заснованим прописима о рачуноводству Републике Српске. Наиме, на основу одредби важећег Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске ("Службени гласник РС", број 36/09 и 52/11), сва правна лица са сједиштем у Републици Српској су у обавези да у потпуности примјењују IAS, односно IFRS, као и Међународне стандарде ревизије (ISA), Кодекс етике за професионалне рачуновође, као и пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Одбор за међународне рачуноводствене стандарде (IASB) и сва пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Међународна федерација рачуновођа (IFAC), на финансијске извјештаје за периоде који почињу 1. јануара 2010. године или касније.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.2. Утицај и примјена нових и ревидираних Међународних стандарда за финансијско извјештавање ("IFRS") и Међународних рачуноводствених стандарда ("IAS") (наставак)

(а) Прописи, стандарди и тумачења на снази у текућем периоду у Републици Српској (наставак)

Поред наведеног, дана 15. јула 2010. године Управни одбор Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске ("Савез РР РС") је донио "Одлуку о почетку обавезне примјене издања МРС/МСФИ (објављених до 1. јануара 2009. године)", а на основу "Одлуке о овлашћењима за превод и објављивање" надлежне Комисије за рачуноводство и ревизију Босне и Херцеговине од 10. марта 2006. године (Службени гласник БиХ, број 81/06), којом се таква овлашћења дају Савезу РР РС. Наведено издање IAS/IFRS је одобрено од стране Фондације одбора за Међународне рачуноводствене стандарде као званични превод на српски језик за Босну и Херцеговину (Републику Српску), Србију и Црну Гору. Према наведеној Одлуци IAS/IFRS објављени до 1. јануара 2009. године обавезно се примјењују на финансијске извјештаје сачињене и презентоване у Републици Српској за обрачунске периоде који почињу 1. јануара 2010. године или касније.

Међутим, промјене у важећим стандардима и тумачењима, као и новоусвојени стандарди и тумачења, издати након 1. јануара 2009. године, нису објављени и званично усвојени у Републици Српској и, сагласно томе, нису примјењени у састављању приложених финансијских извјештаја. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увијек нису званично преведени и усвојени, као и објављени стандарди и тумачења који још увијек нису у примјени, објелодањени су у напоменама у наставку - 2.2 (б) и 2.2 (в).

Сходно наведеном, а имајући у виду потенцијално материјалне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Српске од IFRS и IAS могу имати на реалност и објективност финансијских извјештаја Друштва, приложени финансијски извјештаји се не могу сматрати финансијским извјештајима састављеним у потпуној сагласности са IFRS и IAS.

Руководство Друштва анализира промјене у важећим стандардима и тумачењима, као и новоусвојене стандарде и тумачења издата након 1. јануара 2009. године, и након установљавања стандарда и тумачења који су релевантни за Друштво, има намјеру да исте примјени у састављању финансијских извјештаја након што они буду званично преведени и објављени у Републици Српској.

(б) Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увијек нису званично преведени и усвојени у Републици Српској

На дан објављивања ових финансијских извјештаја, доле наведени стандарди и измјене стандарда су били издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, а сљедећа тумачења била су објављена од стране Комитета за тумачење међународног финансијског извјештавања, али нису званично усвојена у Републици Српској за годишње периоде који почињу на дан 1. јануара 2013. године:

- IFRS 1 (ревидирани) "Прва примјена IFRS" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- Измјене IFRS 1 "Прва примјена IFRS" – Висока хиперинфлација (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2011. године),
- Измјене IFRS 1 "Прва примјена IFRS" – Укидање фиксних датума за оне који први пут примјењују IFRS (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2011. године),
- Измјене IFRS 1 "Прва примјена IFRS" - Додатни изузеци за оне који први пут усвајају IFRS (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2010. године),
- Измјене IFRS 1 "Прва примјена IFRS" - Ограничени изузеци за упоредна објелодањивања у складу са IFRS 7 за оне који први пут усвајају IFRS (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2010. године),
- Измјене IFRS 1 "Прва примјена IFRS" - Државни кредити (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IFRS 2 "Исплате по основу акција" – Трансакције групних исплата у новцу по основу акција (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2010. године),
- IFRS 3 (ревидирани) "Пословне комбинације" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.2. Утицај и примјена нових и ревидираних Међународних стандарда за финансијско извјештавање ("IFRS") и Међународних рачуноводствених стандарда ("IAS") (наставак)

(б) *Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увијек нису званично преведени и усвојени у Републици Српској (наставак)*

- Измјене IFRS 7 "Финансијски инструменти: Објелодањивања" – Трансфер финансијске имовине (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2011. године),
- Измјене IFRS 7 "Финансијски инструменти: Објелодањивања" – Пребијање финансијске имовине и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- IFRS 10 "Консолидовани финансијски извјештаји" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- IFRS 11 "Заједнички аранжмани" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- IFRS 12 "Објелодањивања о учешћу у другим правним лицима" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- IFRS 13 "Одмјеравање фер вриједности" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IFRS 10 "Консолидовани финансијски извјештаји", IFRS 11 "Заједнички аранжмани" и IFRS 12 "Објелодањивања о учешћу у другим правним лицима" - Упутство о транзицији (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IAS 1 "Презентација финансијских извјештаја" – Презентација ставки Осталог укупног резултата (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2012. године),
- Измјене IAS 12 "Порез на добит" – Одложени порези: Покриће основне имовине (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2012. године),
- Измјене IAS 19 "Бенефиције запослених" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IAS 24 "Објелодањивања о повезаним странама" - Поједностављивање захтијеваних објелодањивања за ентитете у државном власништву и појашњење дефиниције повезаних страна (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2011. године),
- Измјене IAS 27 "Консолидовани и појединачни финансијски извјештаји" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- IAS 27 (ревидиран у 2011. години) "Појединачни финансијски извјештаји" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- IAS 28 (ревидиран у 2011. години) "Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IAS 32 "Финансијски инструменти: Приказивање" – Рачуноводствено обухватање права (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. фебруара 2010. године),
- Измјене IAS 39 "Финансијски инструменти: Признавање и мјерење" – Прихватљиве хеџинг ставке (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- Измјене различитих стандарда и тумачења која су резултат пројекта годишњег квалитативног побољшања IFRS објављеног 16. априла 2009. године (IFRS 2, IFRS 5, IFRS 8, IAS 1, IAS 7, IAS 17, IAS 18, IAS 36, IAS 38, IAS 39, IFRIC 9, IFRIC 16) првенствено кроз отклањање неконзистентности и рашчишћавање текста (већина измјена биће на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2010. године),
- Измјене различитих стандарда и тумачења која су резултат пројекта годишњег квалитативног побољшања IFRS објављеног 6. маја 2010. године (IFRS 1, IFRS 3, IFRS 7, IAS 1, IAS 27, IAS 34, IFRIC 13) првенствено кроз отклањање неконзистентности и рашчишћавање текста (већина измјена биће на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2011. године),
- Измјене различитих стандарда "Унапријеђења IFRS (2012.)" која су резултат годишњег унапријеђења IFRS објављена 17. маја 2012. године (IFRS 1, IAS 1, IAS 16, IAS 32, IAS 34), са циљем отклањања неусаглашености и усаглашавања текста (измјене би требало да се примјене за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године)
- Измјене IFRIC 14 "IAS 19 - Граница дефинисаних примања запослених, минимум захтјева фонда и њихова интеракција" - Преплата минималних захтјева фонда (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2011. године),
- IFRIC 17 "Пренос неновчаних средстава власницима предузећа" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- IFRIC 18 "Пренос средстава комитентима" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.2. Утицај и примјена нових и ревидираних Међународних стандарда за финансијско извјештавање ("IFRS") и Међународних рачуноводствених стандарда ("IAS") (наставак)

(б) *Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увијек нису званично преведени и усвојени у Републици Српској (наставак)*

- IFRIC 19 "Укидање обавеза инструментима капитала" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2010. године),
- IFRIC 20 "Трошкови откривке у производној фази површинских рудника" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године), и
- „Свеобухватни оквир за финансијско извјештавање 2010. године" што представља измјену „Оквир за припремање и приказивање финансијских извјештаја" (на снази од датума објављивања, односно од септембра 2010. године),

(в) *Објављени стандарди и тумачења који још увијек нису ступили на снагу*

На дан одобравања ових финансијских извјештаја, следећи нови стандарди, измјене стандарда и интерпретације су биле издате али нису постале ефективне:

- IFRS 9 "Финансијски инструменти" и накнадни амандмани (датум примјене још није одређен),
- IFRS 14 "Рачуни регулаторних активних временских разграничења" (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године),
- Измјене IFRS 9 "Финансијски инструменти" и IFRS 7 "Финансијски инструменти: Објелодањивања" – Обавезни датум примјене IFRS 9 и објелодањивања преласка (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2015. године),
- Измјене IFRS 10, IFRS 12 и IAS 27 – изузећа од консолидације зависних лица у складу са IFRS 10 "Консолидовани финансијски извјештаји" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2014. године),
- Измјене IAS 32 "Финансијски инструменти: Презентација" – Пребијање финансијске имовине и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2014. године),
- Измјене IAS 36 "Обезврјеђење средстава" –Објелодањивање надокнадивог износа за нефинансијску имовину (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2014. године),
- Измјене IAS 39 "Финансијски инструменти: Признавање и одмјеравање – Замена деривата и наставак рачуноводства хеџинга" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2014. године),
- Измјене разних Стандарда "Унапријеђења IFRS (период 2010. - 2012.)" која су резултат годишњег унапријеђења IFRS (IFRS 2, IFRS 3, IFRS 8, IFRS 13, IAS 16, IAS 24 и IAS 38), са циљем отклањања неусаглашености и усаглашавања текста (измјене би требало да се примјене за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2014. године),
- Измјене разних Стандарда "Унапријеђења IFRS (период 2011. - 2013.)" која су резултат годишњег унапријеђења IFRS (IFRS 1, IFRS 3, IFRS 13 и IAS 40), са циљем отклањања неусаглашености и усаглашавања текста (измјене би требало да се примјене за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2014. године), и
- IFRIC 21 "Дажбине" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2014. године).

2.3. Сталност пословања

Друштво саставља своје неконсолидоване финансијске извјештаје у складу са начелом сталности пословања. остварује узастопне пословне губитке, док за годину која се завршава 31. децембра 2013. године нето губитак износу 5,829,334 Конвертибилне марке, а на наведени дан акумулирани губитак Друштва од 51,928,827 Конвертибилних марака претставља значајну одбитну ставку капитала. Такође, пословни приходи Друштва су у пословној 2013. години смањени у односу на претходни период за 26%.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.3. Сталност пословања (наставак)

Способност Друштва да настави пословање у складу са начелом сталности пословања је зависна од континуиране финансијске подршке Матичног предузећа (ОАО "Нефтегазовая Инновационная Корпорация", Москва, Руска Федерација). Дана 17. јануара 2014. године Матично предузеће је доставило Писмо подршке Друштву у којем се обавезало да ће пружити сву неопходну финансијску подршку Друштву за период од 12 мјесеци од датума приложених финансијских извјештаја, како би Друштво наставило са својим редовним пословањем.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Приходи

Приходи од продаје се исказују по фактурној вриједности, умањеној за попусте и порез на додату вриједност. Приходи од продаје робе, производа и услуга признају се када се ризик и корист повезана са правом власништва преноси на купца, а то подразумемијева датум испоруке производа и роба купцу, односно извршења услуге.

Приход од камата књижи се на обрачунској основи у складу са неотплаћеном главницом по ефективној каматној стопи.

3.2. Трошкови текућег одржавања и оправки

Трошкови текућег одржавања и оправки некретнина, постројења и опреме исказани су у стварно насталом износу у тренутку настајања.

3.3. Трошкови закупа

Трошкови закупа се књиже на терет биланса успјеха у тренутку настанка, односно пропорционалном методом, током трајања уговора о закупу.

3.4. Прерачунавање средстава и обавеза у страним средствима плаћања

Све позиције средстава и обавеза у страним средствима плаћања су прерачунате у њихову противвриједност у Конвертибилним маркама по званичном курсу важећем на дан биланса стања.

Пословне промјене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у Конвертибилне марке по званичном курсу важећем на дан сваке промјене, а настале позитивне и негативне курсне разлике књиже се у корист или на терет биланса успјеха.

3.5. Трошкови позајмљивања

Трошкови позајмљивања директно приписиви стицању, изградњи или производњи средства које се квалификује, капитализују се као дио набавне вриједности тог средства, и то само у периоду када се средство припрема за употребу или продају, и када је вјероватно да ће имати за резултат будуће економске користи, односно када се трошкови могу поуздано измјерити.

Сви остали трошкови позајмљивања се признају као расход у билансу успјеха, у периоду у коме су настали.

3.6. Порези и доприноси

Текући порез на добитак

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит. Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава примјеном прописане пореске стопе од 10% на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добитка прије опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.6. Порези и доприноси (наставак)

Текући порез на добитак (наставак)

Порески прописи Републике Српске предвиђају могућност умањења пореске основице за износе улагања у некретнине, постројења и опрему за обављање властите производне дјелатности и за износе плаћеног пореза на доходак и доприноса на лична примања за више од 30 новозапослених радника на крају пословне године.

Порески прописи Републике Српске не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата представљају плаћања према важећим републичким и општинским прописима ради финансирања разних комуналних и републичких потреба. Ови порези и доприноси укључени су у оквиру осталих пословних расхода.

Порез на додатну вриједност

Законом о порезу на додатну вриједност уведена је обавеза и регулисан је систем плаћања пореза на додатну вриједност (ПДВ) на територији Босне и Херцеговине, почевши од 1. јануара 2006. године, чиме је замијењен систем опорезивања примјеном пореза на промет производа и услуга.

3.7. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема су иницијално исказани по набавној вриједности и умањени за исправку вриједности и укупне евентуалне акумулиране губитке због умањења вриједности. Наведену набавну вриједност чини вриједност по фактури добављача укључујући царине, порезе који се не могу рефундирати и све друге трошкове довођења средства у стање функционалне приправности. Набавна вриједност умањена је за све примљене попусте и/или рабате.

Након иницијалног признавања некретнине, постројења и опрема се вреднују по фер вриједности. Ради свођења вриједности некретнина, постројења и опреме на њихову фер тржишну вриједност, Друштво је, у току 2010. године, ангажовало независног процјенитеља да изврши процјену фер вриједности некретнина, постројења и опреме Друштва са стањем на дан 31. децембра 2009. године. Независни процјенитељ је извршио процјену фер вриједности некретнина, постројења и опреме коришћењем тржишног приступа (метод директног упоређивања цијена), као и трошковног приступа у ситуацијама гдје није било могуће прибавити податке са тржишта о упоредним цијенама, и у свом извјештају утврдио позитивне и негативне ефекте процјене вриједности, по сваком појединачном средству.

Када се књиговодствена вриједност некретнина, постројења и опреме повећа као резултат ревалоризације, утврђени добитак се књижи у корист ревалоризационих резерви које представљају дио укупног капитала, осим за износе за које та повећања представљају сторнирање износа смањења вриједности, која су по ранијим ревалоризацијама била утврђена за иста та средства и која су, у ранијим периодима, била призната као трошак, у ком случају се ревалоризацијом утврђено повећање књижи у корист биланса успјеха до износа до кога је раније смањење било књижено као трошак. Када се књиговодствена вриједност некретнина, постројења и опреме смањи као резултат ревалоризације, губитак утврђен ревалоризацијом се књижи на терет биланса успјеха. Међутим, губитак утврђен ревалоризацијом се књижи директно на терет капитала у оквиру ревалоризационих резерви до износа до кога је раније смањење било књижено као трошак.

Под некретнинама, постројењима и опремом сматрају се она средства чији је очекивани корисни вијек употребе дужи од једне године. Некретнине, постројења и опрема Друштва су подијељени у три групе - за производњу мазива, за производњу базних уља и на остале некретнине, постројења и опрему.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.7. Некретнине, постројења и опрема (наставак)

Добици или губици који се јављају приликом расходовања или продаје некретнина, постројења и опреме, исказују се у билансу успеха као дио осталих пословних прихода или осталих пословних расхода.

Адаптације, обнављања и поправке које продужавају вијек кориштења средства, увећавају вриједност средства. Оправке и одржавања се књиже на терет текућег обрачунског периода и приказују као трошкови пословања.

3.8. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине Друштва чине грађевински објекти које Предузеће издаје у закуп, и које се иницијално вреднују по набавној вриједности, у складу са IAS 40 „Инвестиционе некретнине”.

Друштво вреднује инвестиционе некретнине по методи набавне вриједности, умањеној за износ исправке вриједности по основу амортизације и износ исправке вриједности од импаритетних губитака.

3.9. Нематеријална улагања

На дан биланса стања, нематеријална улагања се састоје од купљеног софтвера и осталих лиценци. Нематеријална улагања су исказана по набавној вриједности, умањена за укупну акумулирану исправку вриједности и евентуалне укупне акумулиране губитке услед умањења вриједности. Набавну вриједност чини вриједност по фактури добављача укључујући царине, порезе који се не могу рефундирати и све друге трошкове довођења средства у стање функционалне приправности. Набавна вриједност умањена је за све примљене попусте и/или рабате.

3.10. Амортизација

Амортизација некретнина, постројења и опреме се обрачунава на набавну, односно процијењену вриједност на почетку године, као и на некретнине, постројења и опрему стављену у употребу током године, примјеном пропорционалног метода.

Процијењени корисни вијек употребе појединих група некретнина, постројења и опреме који је служио као основа за обрачун амортизације, и примјењене стопе у години која се завршава на дан 31. децембра 2013. године су сљедећи:

	Вијек трајања (година)	Стопа (%)
Грађевински објекти	2 - 59	1.69 – 50
Енергетска мрежа	20 - 45	2.22 – 5
Пруге и путеви	14 - 54	1.85 – 7.14
Производна опрема	2 - 30	3.33 – 50
Намјештај	2 - 5	20 – 50
Компјутери	3 - 5	20 – 33.33
Возила	2 - 15	6.67 - 50
Остала опрема	2 - 5	20 – 50

Такође, у току 2012. године Друштво је извршило промјену метода обрачуна амортизације дијела постројења и опреме, укупне садашње вриједности 22,203,124 Конвертибилне марке на дан 31. децембра 2012. године, а која је коришћена смањеним интензитетом за производњу базних уља и парафина током 2012. године. Промјена метода обрачуна амортизације је урађена на начин да је Друштво прешло са дотадашњег пропорционалног (линеарног) на функционални метод обрачуна амортизације у складу са процијењеном искоришћеношћу капацитета производних постројења и опреме, узимајући у обзир пројектоване капацитете наведених постројења и опреме. У току 2013. године, Друштво је наставило са усвојеним принципом обрачуна амортизације, на напријед описани начин.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.11. Умањење вриједности материјалне имовине

На сваки датум биланса стања, Друштво преиспитује књиговодствене износе своје материјалне имовине да би утврдило постоје ли наговјештаји да је дошло до губитака усљед умањења вриједности наведене имовине. Ако постоје такве назнаке, процјењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настао умањењем. Ако није могуће процијенити надокнадиви износ појединог средства, Друштво процјењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада.

Надокнадива вриједност је нето продајна цијена или вриједност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процјене вриједности у употреби, процијењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вриједности примјеном дисконтне стопе прије опорезивања која одражава садашњу тржишну процјену временске вриједности новца и ризике специфичне за то средство.

Ако је процијењен надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодственог износа, онда се књиговодствени износ тог средства (или јединице која генерише новац) умањује до надокнадивог износа. Губици од умањења вриједности признају се одмах као расход, осим ако средство није земљиште или зграда које се не користи као инвестициона некретнина која је исказана по ревалоризованом износу, у којем случају се губитак од умањења исказује као смањење вриједности настало ревалоризацијом средства.

Код накнадног поништења губитка од умањења вриједности, књиговодствени износ средства (јединице која генерише новац) повећава се до ревидираног процијењеног надокнадивог износа тог средства, при чему већа књиговодствена вриједност не премашује књиговодствену вриједност која би била утврђена да у претходним годинама није било признатих губитака на том средству (јединици која генерише новац) усљед умањења вриједности. Поништење губитка од умањења вриједности одмах се признаје као приход, осим ако се предметно средство не исказује по процијењеној вриједности, у којем случају се поништење губитка од умањења вриједности исказује као повећање усљед ревалоризације.

3.12. Финансијски инструменти

Финансијска средства и обавезе се евидентирају у билансу стања Друштва од момента када је Друштво уговорним одредбама везано за инструмент.

Финансијска средства престају да се признају када Друштво изгуби контролу над уговореним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмената реализована, истекла, напуштена или уступљена. Финансијска обавеза престаје да се признаје када Друштво испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

Финансијска имовина расположива за продају

Акције које не котирају на берзи и откупиви дужнички вриједносни папири држани од стране Друштва, а којима се тргује на активном тржишту су класификовани као расположиви за продају и презентују се по фер вриједности, користећи се текућом тржишном вриједношћу неког другог инструмента који је суштински једнак или се базира на очекиваним новчаним токовима имовине која представља основ улагања. Улагања за која није могуће реално утврдити фер вриједност се мјере по трошку. Добити и губици који настају због промјене фер вриједности директно утичу на капитал, односно на ревалоризационе резерве, са изузетком умањења за импаритетне губитке, камате обрачунате користећи метод ефективне каматне стопе и добит или губитак на монетарну имовину од курсних разлика, који се директно признају у добитак или губитак периода. Када се таква имовина продаје, или је изложена трајном смањењу вриједности, кумулативна добит или губитак претходно остварен у ревалоризационим резервама за улагања је укључен у приходе и расходе периода.

Дати кредити и потраживања

Потраживања од купаца, кредити и остала потраживања са фиксним или одредивим плаћањима која не котирају на активном тржишту класификују се као кредити и потраживања. Кредити и потраживања вреднују се по амортизованом трошку, примјеном методе ефективне каматне стопе, умањење за процијењено умањење вриједности. Приход од камате се признаје примјеном ефективне каматне стопе, осим у случају краткорочних потраживања, гдје би признавање прихода било нематеријално.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.12. Финансијски инструменти (наставак)

Дати кредити и потраживања (наставак)

Дати кредити се састоје од дугорочних стамбених кредита одобрених радницима Друштва, и вреднују се по вриједности датих средстава примјеном уговорене каматне стопе. Према процјени руководства Друштва, ефекти непримјењивања одредби IAS 39 - "Финансијски инструменти: признавање и мјерење" по коме се захтјева да се дугорочни кредити вреднују по фер вриједности, примјеном ефективне каматне стопе, нису од материјалног значаја за приложене финансијске извјештаје посматране у цјелини.

Исправка вриједности потраживања од купаца

Потраживања су приказана по њиховој номиналној вриједности, умањеној за исправке вриједности ненаплативих потраживања. Сва потраживања која нису наплаћена у одређеном периоду од датума доспијећа за плаћање (преко годину дана), процјењују се, и по потреби исправљају. Процјена износа ненаплативих потраживања базира се на историјским доказима о износу с тим у вези насталих губитака.

Готовински еквиваленти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина укључују готовину у благајни, депозите код комерцијалних банака, као и високо ликвидна средства која се могу брзо конвертовати у познате износе готовине, уз безначајан ризик од промјене вриједности.

Умањења финансијске имовине

Финансијска имовина, процијењена је за индикаторе умањења на сваки датум биланса стања. Финансијска имовина је умањена тамо гдје је доказано да су, као резултат једног или више догађаја који су се десили након почетног признавања финансијске имовине, процијењени будући новчани токови инвестиције измијењени.

За акције које не котирају на берзи, а класификоване су као расположиве за продају, значајан или продужен пад у фер вриједности вриједносног папира испод његовог трошка сматра се објективним доказом умањења.

За сву осталу финансијску имовину, укључујући откупиве хартије од вриједности класификоване као расположиве за продају, и потраживања по финансијском зајму, објективан доказ умањења може укључити:

- значајне финансијске тешкоће издаваоца или корисника; или
- пропуст или деликвенција у отплати камате или главнице; или
- могућност да ће дужник доћи у стечај или финансијску реорганизацију.

За одређене категорије финансијске имовине, као што су потраживања од купаца, средства за која је процијењено да нису умањена, накнадно се процјењују на умањење на колективној основи. Објективан доказ умањења портфолиа потраживања укључује претходно искуство Друштва у наплати, кашњење у наплати након периода доспијећа, као и промјене у националним или локалним економским условима који су у узајамној вези са неизвршењем потраживања. За финансијску имовину исказану по амортизованом трошку, износ умањења је разлика између књиговодствене вриједности имовине и садашње вриједности процијењених будућих новчаних токова, дисконтованих користећи оригиналну ефективну каматну стопу финансијског средства. Књиговодствена вриједност финансијске имовине је умањена за губитке умањења директно за сву финансијску имовину, осим за потраживања гдје је књиговодствена вриједност умањена кроз употребу резервисања за умањење вриједности. Када није могуће наплатити потраживања од купаца, онда су иста отписана на терет резервисања за умањење вриједности. Накнадни поврати износа који су претходно отписани се оприсују у корист резервисања за умањење вриједности. Промјене у књиговодственој вриједности резервисања за умањење вриједности евидентирају се у билансу успјеха.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.12. Финансијски инструменти (наставак)

Умањења финансијске имовине (наставак)

Са изузетком хартија од вриједности расположивих за продају, ако се, у наредном периоду, износ губитака од умањења вриједности смањи, и то смањење се односи на догађај који је настао након што је умањење признато, претходно признат губитак умањења може се признати кроз биланс успјеха у мјери која неће резултовати књиговодственим износом већим него што би био амортизовани трошак да није дошло до признавања умањења вриједности на датум када је умањење вриједности исправљено. Хартије од вриједности – улагања расположивих за продају, губици од умањења, претходно признатих кроз извјештај о укупном резултату, не поништавају се кроз биланс успјеха. Било које увећање у фер вриједности након губитка умањења је признато директно у капитал.

Престанак признавања финансијске имовине

Друштво ће престати признавати финансијску имовину само када уговорна права на новчане токове од финансијске имовине истекну; или ако пренесе финансијску имовину, па самим тим и све ризике и награде од власништва средства на други субјект.

Ако Друштво не пренесе нити задржи суштински све ризике и поврате од власништва и задржи контролу над финансијском имовином, Друштво наставља да признаје финансијску имовину.

Финансијска обавеза престаје да се признаје када Друштво испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

Финансијске обавезе

Финансијске обавезе обухватају дугорочне обавезе (дугорочне кредите и остале дугорочне обавезе), краткорочне обавезе из пословања и остале обавезе. Финансијске обавезе се иницијално признају по фер вриједности умањеној за трансакционе трошкове, а након тога по амортизованом трошку примјеном уговорене каматне стопе које кореспондирају ефективној каматној стопи. Финансијске обавезе се приказују у износу по коме је обавеза почетно призната умањена за отплате главнице, увећана за износе капитализованих камата и умањена за било који отпис одобрен од стране повјериоца. Обавезе по основу камата на финансијске обавезе се евидентирају на терет финансијских расхода у периоду на који се односе и приказују у оквиру осталих краткорочних обавеза.

3.13. Залихе

Залихе се евидентирају по нижој од набавне вриједности и нето продајне вриједности.

Нето продајна вриједност је цијена по којој залихе могу бити продате у нормалним условима пословања након умањења цијене за трошкове продаје. Набавна вриједност укључује вриједност по факури добављача, транспортне и зависне трошкове.

Алат и инвентар се отписује 100% приликом издавања у употребу.

Производња у току и готови производи укључују све директне трошкове производње и припадајући дио погонске режије.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вриједности залиха у случајевима када се оцијени да је потребно свести вриједност залиха на њихову нето продајну вриједност. За оштећене залихе и залихе које по квалитету не одговарају стандардима врши се одговарајућа исправка вриједности, или се у цјелости отписују.

3.14. Стална имовина која се држи за продају

На дан биланса стања стална имовина која се држи за продају састоји се од грађевинских објеката за којег је управа Друштва донијела одлуку о продаји и започела активан програм за проналажење купца.

Имовина која је класификована као имовина која се држи за продају се евидентира по вриједности нижој од књиговодствене вриједности или фер вриједности умањеној за трошкове продаје. Док је имовина класификована као имовина која се држи за продају, не врши се обрачун амортизације за ту имовину.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.15. Бенефиције за запослене

а) Порези и доприноси за обезбјеђење социјалне сигурности запослених

У складу са домаћим прописима и усвојеном рачуноводственом политиком, Друштво је обавезно да уплаћује доприносе разним државним фондовима за социјалну заштиту. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених у износима који се обрачунавају примјеном специфичних, законом прописаних стопа. Друштво има законску обавезу да изврши обуставу обрачунатих доприноса из бруто зарада запослених и да за њихов рачун изврши пренос обустављених средстава у корист одговарајућих државних фондова. Доприноси на терет запослених књиже се на терет трошкова у периоду на који се односе.

б) Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда

Отпремнине приликом одласка у пензију су регулисане Посебним колективним уговором којим је прецизирано да се приликом одласка у пензију раднику исплаћује шест његових просјечних нето плата исплаћених у мјесецима прије пензионисања, а уколико је просјечна плата радника мања од просјечне плате у Друштву, раднику се исплаћује шест просјечних нето плата Друштва исплаћених у мјесецима прије пензионисања. Наведени износи су неопорезиви.

Поред тога, Друштво је у обавези да исплаћује и јубиларне награде у висини између једне и три просјечне мјесечне плате Друштва. Број мјесечних зарада за јубиларне награде одређује се на основу броја година које је запослени провео у Друштву, што је приказано у сљедећој табели:

Број година проведених у Друштву	Број плата
10	1
20	2
30	3

На основу IAS 19 "Примања запослених" захтијева се обрачун и укалкулисавање садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде.

Трошкови везани за накнаде приликом одласка у пензију утврђују се коришћењем метода пројектованих јединица кредитирања, са актуарским одмјеравањем које се врши на дан биланса стања. У складу са наведеним, Друштво је ангажовало овлашћеног актуара да у име Друштва изврши обрачун садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде на дан 31. децембра 2013. године. Приликом обрачуна наведене садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде овлашћени актуар је користио сљедеће претпоставке: дисконтна стопа од 6.5% годишње, године радног стажа за одлазак у пензију – 40 година за мушкарце и 35 година за жене, пројектована флукуација запослених на основу података о историјском кретању запослених у претходном периоду, званично објављене стопе морталитета из окружења, као и остали услови неопходни за остваривање права на отпремнину и јубиларну награду.

3.16. Финансијски лизинг

Лизинг се класификује као финансијски лизинг у свим случајевима када се лизингом на Друштво преносе у највећој мјери сви ризици и користи које произилазе из власништва над средствима. Сваки други лизинг се класификује као оперативни лизинг.

Средства која се држе по уговорима о финансијском лизингу се признају у билансу стања Друштва, по садашњој вриједности минималних рата лизинга утврђених на почетку периода лизинга. Одговарајућа обавеза према даваоцу лизинга се укључује у биланс стања као обавеза по финансијском лизингу.

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ

Презентација финансијских извјештаја захтијева од руководства коришћење најбољих могућих процјена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вриједности средстава и обавеза и објелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извјештаја, као и прихода и расхода у току извјештајног периода.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ (наставак)

Ове процјене и претпоставке су засноване на историјским и осталим информацијама расположивим на дан састављања финансијских извјештаја, а будући стварни резултати могу да се разликују од процијењених износа.

Основне претпоставке које се односе на будуће догађаје и остале значајне изворе неизвјесности при давању процјене на дан биланса стања, која носи ризик са могућим исходом у материјално значајним корекцијама садашње вриједности средстава и обавеза у наредној финансијској години представљене су у даљем тексту:

Процијењени корисни вијек некретнина, постројења и опреме

Одређивање корисног вијека некретнина, постројења и опреме је засновано на историјском искуству са сличним средствима, као и предвиђеним технолошким напретком и промјенама економских и индустријских фактора. Адекватност процијењеног преосталог корисног вијека некретнина, постројења и опреме се анализира годишње или гдје год постоји индиција о значајним промјенама одређених претпоставки.

Такође, услед значајности сталних средстава у укупној активи Друштва, утицај сваке промјене у наведеним претпоставкама може бити материјално значајан на финансијски положај Друштва, као и на резултате његовог пословања. На примјер, уколико би Друштво скратило просјечан корисни вијек сталне имовине за 10%, то би у пословној 2013. години резултовало у додатном трошку амортизације за око 553,026 Конвертибилних марака (у пословној 2012. години: 546,572 Конвертибилне марке), не узимајући у обзир ефекте промјене метода обрачуна амортизације у 2012. години објашњене у напомени 3.10.

Исправка вриједности потраживања

Исправка вриједности за сумњива и спорна потраживања је обрачуната, на основу процијењених губитака услед немогућности купца да испуне неопходне обавезе. Процјена руководства је заснована на старосној анализи потраживања од купаца, историјским отписима, кредитним способностима наших купаца и промјенама у условима продаје, приликом утврђивања адекватности исправке вриједности сумњивих и спорних потраживања. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и резултујућим будућим наплатама. Руководство вјерује да није потребна додатна исправка вриједности потраживања, изузев резервисања већ приказаних у финансијским извјештајима.

Резервисања

Резервисања се признају и врше када Друштво има законску или уговорену обавезу као резултат прошлих догађаја и када је вјероватно да ће одлив ресурса које стварају економске добити бити потребан да се измири обавеза и када се може поуздано процијенити износ обавезе.

Правична (фер) вриједност

Пословна политика Друштва је да објелодани информације о правичној вриједности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вриједност значајно разликује од књиговодствене вриједности. У Републици Српској не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вриједност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Руководство Друштва врши процјену ризика и, у случајевима када се оцијени да вриједност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку вриједности. По мишљењу руководства Друштва, износи у овим неконсолидованим финансијским извјештајима одражавају вриједност која је, у датим околностима, највјеродостојнија и најкориснија за потребе извјештавања.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБА И УЧИНАКА

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра 2013.	Година која се завршава 31. децембра 2012.
(а) Приходи од продаје робе:		
- повезаним правним лицима	-	-
- у земљи	292,589	835,681
- у иностранству	-	191,740
	<u>292,589</u>	<u>1,027,421</u>
(б) Приходи од продаје учинака:		
- повезаним правним лицима	33,993,143	38,795,819
- у земљи	18,740,233	20,144,422
- у иностранству	5,850,497	19,574,206
	<u>58,583,873</u>	<u>78,514,447</u>
	<u>58,876,462</u>	<u>79,541,868</u>

6. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра 2013.	Година која се завршава 31. децембра 2012.
Приходи од активирања учинака	847,191	819,867
Приходи од рефундација	167,909	197,265
Остали пословни приходи	7,082	22,728
	<u>1,022,182</u>	<u>1,039,860</u>

7. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра 2013.	Година која се завршава 31. децембра 2012.
Трошак материјала за израду	28,958,080	41,362,816
Трошак горива и мазива	9,266,196	10,014,347
Трошак резервних дијелова	725,865	1,128,030
Трошак осталог материјала	425,469	519,672
Трошак електричне енергије	906,090	923,087
Трошак остале енергије	7,011	46,634
	<u>40,288,711</u>	<u>53,994,586</u>

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

8. ТРОШКОВИ БРУТО ЗАРАДА, БРУТО НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра 2013.	Година која се завршава 31. децембра 2012.
Бруто зараде	10,182,995	10,410,710
Регрес	837,307	873,530
Отпремнине	458,079	48,702
Помоћи запосленима	141,820	114,050
Трошкови превоза у јавном саобраћају	208,065	256,794
Дневнице за службена путовања	108,289	152,849
Накнада за вјерске празнике	142,810	174,611
Јубиларне награде	-	98,711
Топли оброк	491,704	487,825
Остала лична примања	367,850	431,086
	<u>12,938,919</u>	<u>13,048,868</u>

9. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра 2013.	Година која се завршава 31. децембра 2012.
Трошкови транспортних услуга	430,374	1,105,298
Трошкови одржавања	676,903	693,814
Трошкови закупа простора и опреме	49,054	28,651
Трошкови спонзорисања ФК Модрича Максима	51,282	24,050
Трошкови спонзорисања ОК Модрича Оптима	20,513	14,600
Трошкови рекламе и пропаганде	514,034	952,358
Трошкови сајмова	1,608	15,553
Трошкови истраживања	20,044	19,230
Развојни трошкови који се не капитализују	1,900	47,467
Комуналне услуге	26,843	31,639
Трошкови услуга обезбјеђења	735,010	736,450
Трошкови збрињавања уљног отпада	-	194,751
Остале производне услуге	39,558	53,064
	<u>2,567,123</u>	<u>3,916,925</u>

10. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра 2013.	Година која се завршава 31. децембра 2012.
Трошкови непроизводних услуга	273,943	222,227
Консултантске услуге	122,415	348,451
Трошкови репрезентације	161,627	247,586
Премије осигурања	167,723	199,553
Трошкови платног промета	48,527	70,609
Трошкови чланарина	24,922	32,014
Накнаде за рад студентских и омладинских задруга	33,913	76,262
Трошкови међународних сертификата	-	2,816
Остали нематеријални трошкови	81,272	97,567
	<u>914,342</u>	<u>1,297,085</u>

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

11. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ/(РАСХОДИ)

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра 2013.	Година која се завршава 31. децембра 2012.
Приходи од камата	653,046	18,646
Позитивне курсне разлике	59,190	14,646
Приходи од дивиденде	2	318,746
	<u>712,238</u>	<u>352,038</u>
Расходи камата по основу кредита	(9,167)	(46,191)
Затезне камате	(145,430)	(4,808)
Остале камате	(25,289)	(24,029)
Остали финансијски расходи	-	(26,832)
Негативне курсне разлике	(47,397)	(110,767)
	<u>(227,283)</u>	<u>(212,627)</u>

Приходи од камата који у пословној 2013. години, износе 653,046 Конвертибилних марака се у највећем дијелу у износу од 600,770 Конвертибилних марака односе на приход признат по основу обрачунатих затезних камата за кашњења у наплати потраживања од купца Лумико д.о.о., Крагујевац (Република Србија). Друштво је након признавања прихода по наведеном основу, изршило и признавање исправке вриједности потраживања (расход) у истом износу.

Приходи од дивиденде у пословној 2012. годину износе укупно 318,746 Конвертибилних марака, и у цјелости се односе на приходе по основу учешћа у расподјели добити (дивиденда) зависног друштва „Оптима - Модрича“ д.о.о., Београд, Република Србија (напомена 16).

12. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра 2013.	Година која се завршава 31. децембра 2012.
Приходи по основу уговорене заштите од ризика	1,908,225	1,122,337
Добици од продаје материјала	25,070	-
Вишкови, изузимајући вишкове залиха учинака	11,333	20,531
Наплаћена исправљена потраживања	10,509	549,734
Приходи од укидања дугорочних резервисања	-	99,431
Приходи од рефундација боловања и поврата средстава по основу ангажовања приправника	54,341	133,117
Остали приходи	29,046	186,166
	<u>2,038,524</u>	<u>2,111,316</u>

Приходи по основу уговорене заштите од ризика у пословној 2013. године износе укупно 1,908,225 Конвертибилних марака, и цјелокупно се односе на приходе по основу позитивне разлике пословања Друштва, односно ефекту пословања у периоду 2013. године, а по основу мање утрошеног базног уљног штока (БУС) и мање фактурисаних стварно прерађених количина БУС-а, у процесу производње за потребе повезаног лица Оптима група д.о.о., Бања Лука.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

13. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра 2013.	Година која се завршава 31. децембра 2012.
Губици од продаје сталних средстава	209,540	106,682
Губици од продаје материјала	-	2,845
Мањкови	40,386	12,548
Исправка вриједности потраживања на терет резултата	1,989,847	468,153
Директан отпис потраживања	6,390	15,681
Трошкови хуманитарних и културних активности	41,552	102,603
Отписи некурентног материјала	220,867	132,920
Остали расходи	110,102	64,174
	<u>2,618,684</u>	<u>905,606</u>

14. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	У Конвертибилним маркама 2013. и 2012. година	
	Нематеријална улагања у припреми	Укупно
Набавна вриједност		
Стање, 1. јануар 2012. године	101,674	101,674
Пренос са основних средстава у припреми	1,625,475	1,625,475
Директне набавке	28,873	28,873
Стање, 31. децембар 2012. године	<u>1,756,022</u>	<u>1,756,022</u>
Директне набавке	135,689	135,689
Пренос на основна средстава у припреми	(17,000)	(17,000)
Стање, 31. децембар 2013. године	<u>135,689</u>	<u>135,689</u>
Садашња вриједност		
31. децембар 2013. године	<u>1,874,711</u>	<u>1,874,711</u>
31. децембар 2012. године	<u>1,756,022</u>	<u>1,756,022</u>

Нематеријална улагања у припреми која на дан 31. децембра 2013. године, износе 1,874,711 Конвертибилне марке, се највећим дијелом у износу од 1,625,475 Конвертибилних марака односе на лиценце набављене у сврху лиценцирања производног процеса прерађивачких капацитета Друштва. Почетак примјене нове технологије у производном процесу Друштва је планиран за 2017. годину.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

15. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

	У Конвертибилним маркама 2013. и 2012. година					
	Земљиште	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Некретнине постројења и опрема у припреми	Инвести- ционе некретнине	Укупно некретнине, постројења и опрема
Набавна вриједност						
Стање, 1. јануар 2012. године	33,139,220	184,019,407	71,711,253	3,664,655	-	292,534,535
Набавке у току године	-	-	-	15,833,441	-	15,833,441
Активирања и преноси	-	5,651,242	2,434,197	(8,085,439)	-	-
Расходовања и продаја	-	(53,400)	(259,266)	-	-	(312,666)
Пренос на нематеријална улагања	-	-	-	(1,625,475)	-	(1,625,475)
Пренос са залиха	-	-	-	-	118,961	118,961
Стање, 31. децембар 2012. године	<u>33,139,220</u>	<u>189,617,249</u>	<u>73,886,184</u>	<u>9,787,182</u>	<u>118,961</u>	<u>306,548,796</u>
Стање, 1. јануар 2013. године	33,139,220	189,617,249	73,886,184	9,787,182	118,961	306,548,796
Набавке у току године	-	-	600	8,881,245	-	8,881,845
Активирања и преноси	-	1,820,992	1,149,493	(2,953,485)	-	17,000
Расходовања	-	(1,053,201)	(464,479)	-	-	(1,517,680)
Пренос расходованих средстава	-	-	-	456,227	-	456,227
Продаја	-	-	(66,938)	-	-	(66,938)
Остало	-	-	(145)	(3,093)	-	(3,238)
Стање, 31. децембар 2013. године	<u>33,139,220</u>	<u>190,385,040</u>	<u>74,504,715</u>	<u>16,168,076</u>	<u>118,961</u>	<u>314,316,012</u>
Исправка вриједности						
Стање, 1. јануар 2012. године	-	90,234,180	35,834,951	-	-	126,069,131
Амортизација за текућу годину	-	2,947,503	5,000,885	-	2,662	7,951,050
Расходовања и продаја	-	(17,990)	(136,976)	-	-	(154,966)
Остало	-	(25,000)	25,000	-	-	-
Стање, 31. децембар 2012. године	-	<u>93,138,693</u>	<u>40,723,860</u>	-	<u>2,662</u>	<u>133,865,215</u>
Стање, 1. јануар 2013. године	-	93,138,693	40,723,860	-	2,662	133,865,215
Амортизација за текућу годину	-	3,029,929	5,115,572	-	1,833	8,147,334
Расходовања	-	(455,755)	(392,464)	-	-	(848,219)
Продаја	-	-	(62,532)	-	-	(62,532)
Стање, 31. децембар 2013. године	-	<u>95,712,867</u>	<u>45,384,436</u>	-	<u>4,495</u>	<u>141,101,798</u>
Садашња вриједност						
31. децембар 2013. године	<u>33,139,220</u>	<u>94,672,173</u>	<u>29,120,279</u>	<u>16,168,076</u>	<u>114,466</u>	<u>173,214,214</u>
31. децембар 2012. године	<u>33,139,220</u>	<u>96,478,556</u>	<u>33,162,324</u>	<u>9,787,182</u>	<u>116,299</u>	<u>172,683,581</u>

На дан 31. децембра 2013. године Друштво нема хипотека нити залога над својим сталним средствима. Уговорене, а нереализоване, обавезе Друштва по основу улагања у основна средства на дан 31. децембра 2013. године износе укупно 9,313,840 Конвертибилних марака.

У складу са IAS 23 "Трошкови позајмљивања", Друштво је извршило капитализацију дијела трошкова камата у 2013. години у укупном износу од 432,554 Конвертибилне марке (у 2012. години 495,023 Конвертибилне марке). Просјечна стопа капитализације коришћена за утврђивање износа трошкова позајмљивања који се могу капитализовати у 2013. години кореспондира каматној стопи на дугорочни кредит у висини шестомјесечног EURIBOR-а увећаног за 5.20% годишње.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

16. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	Учешће %	У Конвертибилним маркама	
		31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
(а) Учешћа у капиталу зависних правних лица: - "Оптима – Модрича" д.о.о., Београд, Република Србија	100%	15,168	15,168
(б) Дугорочни кредити: - запосленима		202,274	220,837
Укупно дугорочна потраживања и кредити		217,442	236,005
Минус: Текуће доспијеће дугорочних кредита		(18,390)	(16,166)
Минус: Исправка вриједности дугорочних кредита		(93,943)	(93,944)
		(112,333)	(110,110)
Укупно дугорочни финансијски пласмани, нето		105,109	125,895

(а) Учешћа у капиталу зависних правних лица

Друштво има у потпуном власништву (100%) зависно друштво "Оптима – Модрича" д.о.о., Београд, Република Србија (у даљем тексту: "Зависно друштво"), које се бави продајом и дистрибуцијом производа Друштва на тржишту Републике Србије. У складу са IAS 27 "Консолидовани и појединачни финансијски извјештаји", Друштво је у обавези да саставља консолидоване финансијске извјештаје (напомена 2.1).

Дана 8. јуна 2012. године, скупштина зависног друштва донијела је одлуку о расподјели нераспоређене добити из ранијих година којом је између осталог дефинисана и расподјела дијела нераспоређене добити на име дивиденде Друштву у укупном износу од 18,848,000 динара, што је на дан доношења одлуке еквивалент 318,746 Конвертибилних марака (напомена 11).

(б) Дугорочни кредити запосленима

Дугорочни кредити запосленима са стањем на дан 31. децембра 2013. године у износу од 202,274 Конвертибилне марке (укључујући текуће доспијеће у износу од 18,390 Конвертибилних марака) се односе на позајмљена новчана средства за стамбено збрињавање запослених са уговореном каматном стопом од 2% годишње, као и на уговор о продаји стамбене јединице у власништву Друштва раднику, уз уговорено бескаматно плаћање на период од 15 година.

17. ЗАЛИХЕ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Материјал	10,192,167	8,232,086
Резервни дијелови и помоћни материјал	4,632,678	4,375,894
Залихе недовршених услуга	1,302,746	2,489,948
Залихе полупроизвода	540,302	727,857
Готови производи	5,585,393	5,021,934
Остала роба	43,248	36,907
Грађевински објекти намијењени продаји	1,060,838	395,465
	23,357,371	21,280,091

Залихе недовршених услуга на дан 31. децембра 2013. године износе 1,302,746 Конвертибилних марака, и у цјелости се односе на залихе нефактурисаних а извршених услуга прераде базног угљог стока које је Друштво извршило у децембру 2013. године, и то по основу услужне прераде у име повезаног друштва Оптима група д.о.о., Бања Лука.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

17. ЗАЛИХЕ (наставак)

Залихе полупроизвода које на дан 31. децембра 2013. године, износе 540,302 Конвертибилне марке, се у цјелости односе на залихе недовршене производње из производног програма Друштва (полупроизводи), које су вредоване по цијени коштања и степену довршености поступка производње на дан састављања финансијских извјештаја.

Грађевински објекти намијењени продаји, који на дан дан 31. децембра 2013. године, износе 1,060,838 Конвертибилних марака, представљају објекте које је руководство Друштва намијенило продаји и за које се активно тражи потенцијални купац. Наведене залихе се састоје од два грађевинска објекта, и то од пословног простора површине 156 m² у Подгорици (Република Црна Гора) који је на дан 31. децембра 2013. године вредован у износу од 665,373 Конвертибилне марке, као и од износа од 395,465 Конвертибилних марака који се односи на производну халу у Модричи површине 1,821 m², која је намијењена продаји. Наведене некретнине стечене су судском наплатом потраживања од дужника.

18. АВАНСИ ЗА ЗАЛИХЕ И УСЛУГЕ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Дати аванси за залихе и услуге:		
- повезана правна лица	961,950	2,065,180
- у земљи	354,296	693,992
- у иностранству	139,808	9,386
	<u>1,456,054</u>	<u>2,768,558</u>
Минус: Исправка вриједности датих аванса за залихе и услуге:		
- повезана правна лица	(697,496)	(688,225)
- у земљи	(240,409)	(210,507)
- у иностранству	(114)	(18,348)
	<u>(938,019)</u>	<u>(917,080)</u>
	<u>518,035</u>	<u>1,851,478</u>

19. ПОТРАЖИВАЊА ОД КУПАЦА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Купци:		
- повезана правна лица	7,901,936	8,166,995
- у земљи	6,247,154	6,815,420
- у иностранству	3,483,561	4,377,561
	<u>17,632,651</u>	<u>19,359,976</u>
Минус: Исправка вриједности потраживања:		
- повезана правна лица	(8,401)	-
- у земљи	(4,753,672)	(4,514,597)
- у иностранству	(2,610,413)	(1,533,782)
	<u>(7,372,486)</u>	<u>(6,048,379)</u>
	<u>10,260,165</u>	<u>13,311,597</u>

Укупна бруто потраживања од купаца на дан 31. децембра 2013. године износе 17,632,651 Конвертибилну марку. Друштво је извршило умањење вриједности потраживања за потраживања од купаца која нису наплаћена дуже од годину дана, а која према процјени руководства Друштва нису наплатива. Промјене на рачунима исправки вриједности потраживања су приказане у напомени 21 уз ове неконсолидоване финансијске извјештаје.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
 За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

19. ПОТРАЖИВАЊА ОД КУПАЦА (наставак)

Старосна структура потраживања од купаца на дан 31. децембра 2013. године и 2012. године године је сљедећа:

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
0-30 дана	6,984,910	10,723,725
31-60 дана	1,285,859	200,681
61-120 дана	2,264,718	125,300
121-180 дана	116,950	123,331
181-270 дана	399,564	62,140
271-365 дана	299,370	166,938
преко 365 дана	6,281,280	7,957,861
	<u>17,632,651</u>	<u>19,359,976</u>

Просјечни период наплате потраживања од купаца у пословној 2013. години је 73 дана (у 2012. години је био 62 дана).

20. ДРУГА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Потраживања за камату	776,242	175,473
Остала потраживања од повезаних лица	33,085	33,085
Пласман у ФК Модрича Максима	300,000	300,000
Преплаћени порези	31,992	32,136
Потраживања по основу државних подстицаја	167,439	-
Потраживања од запослених	37,851	31,830
Потраживања за накнаде за боловање и остала потраживања	566,994	443,440
	<u>1,913,603</u>	<u>1,015,964</u>
<i>Минус: Исправка вриједности:</i>		
- потраживања за камату	(776,242)	(175,473)
- осталих потраживања од повезаних лица	(33,085)	(33,085)
- пласман у ФК Модрича Максима	(300,000)	(300,000)
- осталих потраживања	(353,800)	(340,055)
	<u>(1,463,127)</u>	<u>(848,613)</u>
	<u>450,476</u>	<u>167,351</u>

Бруто пласман у ФК Модрича Максима који на дан 31. децембра 2013. године износи 300,000 Конвертибилних марака и у потпуности се односи на дата новчана средства наведеном фудбалском клубу у периоду од 2002. до 2006. године, за реновирање стадиона. Средства су одобрена са намјеном да се у неком каснијем периоду конвертују у власничке удјеле у ФК Модрича Максима, који је регистрован као удружење грађана. Према члану 35. Закона о удружењима и фондацијама Републике Српске ("Службени гласник РС", број 52/01) имовину удружења не могу да чине улози од стране других физичких или правних лица.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

21. ИСПРАВКЕ ВРИЈЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА И ПЛАСМАНА

	Дугорочни финансијски пласмани (напомена 16)	Дати аванси (напомена 18)	Потраживања од купаца (напомена 19)	Друга потраживања (напомена 20)	Укупно
Стање, 1. јануар 2012. године	93,944	917,080	5,893,803	1,084,770	7,989,597
Исправка вриједности на терет текућег резултата	-	-	468,153	-	468,153
Наплаћена исправљена потраживања	-	-	(313,577)	(236,157)	(549,734)
Стање, 31. децембар 2012. године	93,944	917,080	6,048,379	848,613	7,908,016
Исправка вриједности на терет текућег резултата	-	20,939	535,624	1,433,284	1,989,847
Наплаћена исправљена потраживања	-	-	(1,252)	(9,256)	(10,509)
Отпис потраживања	-	-	(25,143)	-	(25,143)
Остало	-	-	-	5,364	5,364
Пренос	-	-	814,878	(814,878)	-
Стање, 31. децембар 2013. године	93,944	938,019	7,372,486	1,463,127	9,867,575

22. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Жиро рачун	88,923	683,126
Акредитив у иностраној валути	-	529,052
Девизни рачуни	151,305	248,437
Благајна	6,030	13,316
	246,258	1,473,931

23. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Разграничена потраживања за ПДВ	240,569	323,039
Унапријед плаћени трошкови	90,095	165,137
Остала активна временска разграничења	2,476	31,903
	333,140	520,079

Активна временска разграничења, која на дан 31. децембра 2013. године износе 333,140 Конвертибилних марака, у највећем дијелу (у износу од 240,569 Конвертибилних марака) се односе на разграничена потраживања за плаћени порез на додату вриједност (ПДВ) од стране Друштва по основу разреза утврђених индиректних пореза од стране Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине ("УИО БиХ"). Наиме, након плаћених утврђених додатних пореских обавеза Друштва у 2012. години, Друштво је покренуло жалбени поступак на наведено рјешење УИО БиХ, и наведено плаћање додатних пореских обавеза презентовало као разграничено потраживање а не као трошак периода. Као што је објелодањено у напомени 36, у току 2014. године директор УИО БиХ је поништио наведено рјешење првостепеног органа и наложио да се изврши корекција разреза индиректних пореза.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

24. КАПИТАЛ*Акцијски капитал*

Структура акцијског капитала Друштва, према Књизи акционара коју Друштво води код Централног регистра хартија од вриједности а.д., Бања Лука, на дан 31. децембра 2013. и 2012. године је била сљедећа:

	31. децембар 2013.	%	31. децембар 2012.	%
- ОАО "Нефтегазовая Инновационная Корпорация", Москва, Руска Федерација	153,940,994	75.65	153,940,994	75.65
- Нестро Петрол, а.д., Бања Лука	33,115,993	16.27	2,266,523	1.11
- ЗИФ Кристал Инвест фонд, а.д., Бања Лука	-	-	6,965,135	3.42
- ЗИФ Zertep fond, а.д., Бања Лука	-	-	4,938,449	2.43
- ЗИФ Инвест Нова, а.д., Бијељина	-	-	3,463,623	1.70
- Остали акционари	16,430,136	8.08	31,912,399	15.68
	<u>203,487,123</u>	<u>100.00</u>	<u>203,487,123</u>	<u>100.00</u>

Номинална вриједност једне акције са стањем на дан 31. децембра 2013. године износи 1.00 Конвертибилну марку.

Акције Друштва се котирају на Бањалучкој берзи хартија од вриједности у Републици Српској (активно, али недовољно развијено финансијско тржиште). Тржишна вриједност једне акције са стањем на дан 31. децембра 2013. године износи 0.18 Конвертибилних марака (31. децембра 2012. године: 0.25 Конвертибилних марака). Зарада по акцији је приказана у напомени 33 уз ове неконсолидоване финансијске извјештаје.

Приватизација Друштва

Дана 2. фебруара 2007. године Влада Републике Српске (у даљем тексту: "Влада РС"), потписала је Уговор о куповини и продаји акција Друштва (153,940,994 акције или 75.65% укупног акцијског капитала Друштва) са Друштвом ОАО "Нефтегазовая Инновационная Корпорација", Москва, Руска Федерација ("Купац"). Поред Друштва, Уговором о куповини и продаји акција ("Уговор") су продате и акције Друштва Рафинерија нафте а.д., Брод и Петрол а.д., Бања Лука (сада "Нестро Петрол" а.д., Бања Лука). Уговором је дефинисано да ће Купац обезбједити исплату Влади РС износ од 141,797,675 Конвертибилних марака (еквивалент EUR 72,500,000) на име преузетих обавеза Друштва која су била предмет купопродаје према Уговору, а да ће Влада РС, без накнаде, измирити све обавеза Друштва која су била предмет купопродаје, која превазилазе уговором дефинисани износ од 141,797,675 Конвертибилних марака.

Након добијања одобрења свих надлежних институција Републике Српске и Босне и Херцеговине, 29. фебруара 2008. године извршена је и регистрација промјене власничке структуре Друштва у Основном суду у Добоју (Рјешење број 1-4627-00), а на основу књиге акционара на дан 18. септембра 2007. године.

25. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Резервисања за бенефиције запослених (напомена 3.15)	766,549	710,237
	<u>766,549</u>	<u>710,237</u>

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

25. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (наставак)

Кретања на дугорочним резервисањима у пословној 2013. и 2012. години су била сљедећа:

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2013.	2012.
Стање, 1. јануар	710,237	809,668
Додатна резервисања на терет трошкова	56,312	-
Укинута резервисања у корист прихода (напомена 12)	-	(99,431)
Стање, 31. децембар	766,549	710,237

26. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Дугорочне обавезе:		
- обавезе по дугорочним кредитима	5,215,547	8,060,097
- остале дугорочне обавезе	484,969	459,685
Укупно дугорочни дио обавеза	5,700,516	8,519,782
Минус: текуће доспијеће дугорочних обавеза:		
- обавезе по дугорочним кредитима	(2,235,235)	(2,844,551)
- остале дугорочне обавезе	(56,650)	-
	3,408,631	5,675,231

Детаљан преглед дугорочних обавеза дат је у наредној табели:

	Текуће доспијеће		Дугорочни дио	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
а) Дугорочни кредити - по амортизованом трошку :				
- Нова банка а.д., Бања Лука	2,235,235	2,844,551	2,980,312	5,215,546
б) Остале дугорочне обавезе :				
- Пореска управа Републике Српске	56,650	-	428,319	459,685
	2,291,885	2,844,551	3,408,631	5,675,231

(а) Дугорочни кредит на дан 31. децембра 2013. године се односи на обавезу по основу Уговора о кредиту потписаног дана 3. октобра 2011. године са Новом банком а.д., Бања Лука. У складу са наведеним, Друштво је добило кредит у износу од 7,823,320 Конвертибилне марке (еквивалент EUR 4,000,000) са грејс периодом од 9 мјесеци. Кредит је одобрен за набавку основних средстава за производњу, са роком враћања до 3. априла 2016. године, и са уговореном каматном стопом у висини шестомјесечног EURIBOR-а увећаног за 5.20% годишње. Кредит је обезбјеђен заложним правом над залихама сировина, материјала, готових и полупроизвода, и то књиговодствене вриједности у укупном износу од 23,403,171 Конвертибилну марку. Наведене залихе на дан 31. децембра 2013. године, износе 16,317,862 Конвертибилне марке. Укупна обавеза по основу наведеног кредита на дан 31. децембра 2013. године износи 5,215,547 Конвертибилну марку.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

26. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

(б) Остале дугорочне обавезе са стањем на дан 31. децембра 2013. године у укупном износу од 484,969 Конвертибилних марака се односе на репрограмиране обавезе према Пореској управи РС за неизмирене порезе и доприносе на лична примања. Репрограмиране пореске обавезе су одобрене бескаматно. Уговор о репрограму је потписан дана 18. августа 2008. године, и односи се на репрограм неизмирених обавеза са стањем на дан 17. септембра 2007. године. Почетак и рок отплате по овом уговору су измијењени Измјеном споразума 06/1.01/0701-413-89/08 од 15. јула 2011. године. Пореске обавезе су репрограмиране на рок од 12 година уз грејс период од 7 година и рок отплате од 60 једнаких мјесечних рата, почевши од 1. јула 2014. године. У складу са одредбама IAS 39 "Финансијски инструменти: признавање и одмеравање", а обзиром да се десила значајна промјена услова дужничких инструмената (продужен грејс период и продужен рок за плаћање обавеза), Друштво је извршило ново иницијално признавање наведених обавеза по фер вриједности коришћењем ефективне каматне стопе.

Рочност доспијећа отплата дугорочних обавеза:

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Текућа доспијећа дугорочних обавеза	2,268,171	2,844,551
Између једне и двије године	2,326,503	2,235,234
Између двије и три године	841,314	2,235,234
Између три и четири године	101,582	745,078
Између четири и пет година	107,169	113,299
Након пет година	55,777	346,386
Укупно дугорочни дио кредита и осталих дугорочних обавеза	3,432,345	5,675,231
	<u>5,700,516</u>	<u>8,519,782</u>

27. ДОБАВЉАЧИ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Добављачи:		
- повезана правна лица	1,011,197	158,256
- у земљи	2,264,504	1,124,936
- у иностранству	5,513,333	1,262,922
	<u>8,789,034</u>	<u>2,546,114</u>

Обавезе према добављачима су некаматносне. Друштво редовно измирује своје обавезе према добављачима. Друштво има политике управљања финансијским ризицима како би осигурало да се обавезе плаћају у уговореним роковима. Просјечни период плаћања обавеза добављачима у години која се завршава на дан 31. децембра 2013. године је био 47 дана (2012. година - 22 дана).

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

27. ДОБАВЉАЧИ

Старосна структура обавеза према добављачима на дан 31. децембра 2013. и 2012. године је сљедећа:

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
0-30 дана	5,882,663	1,767,347
31-60 дана	1,524,815	53,249
61-120 дана	1,015,172	94,811
121-180 дана	240,098	597,575
181-270 дана	37,616	33,132
271-365 дана	25,537	-
преко 365 дана	63,133	-
	<u>8,789,034</u>	<u>2,546,114</u>

28. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Обавезе за дивиденде	200,837	204,401
Обавезе за зараде и накнаде зарада	565,755	522,189
Обавезе за порезе и доприносе на зараде	338,069	343,117
Обавезе за порезе, царине и дажбине на терет трошкова	59,639	72,206
Обавезе по основу камата	1,586	-
Друге обавезе	23,200	11,206
	<u>1,189,086</u>	<u>1,153,119</u>

29. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Краткорочна резервисања по основу Рјешења Пореске управе РС	<u>825,965</u>	<u>825,965</u>
	<u>825,965</u>	<u>825,965</u>

Резервисања по основу Рјешења Пореске управе Републике Српске ("ПУ РС") у износу од 825,965 Конвертибилних марака се односе на резервисања за потенцијалне губитке Друштва по основу обављене контроле обрачуна и плаћања пореских обавеза Друштва за период пословања од 25. октобра 2005. године до 10. децембра 2010. године. Наиме, ПУ РС је доставила Рјешење за плаћање утврђених пореских обавеза (Рјешење од 31. јануара 2011. године). Укупан износ утврђених пореских обавеза Друштва по главном дугу је утврђен у износу од 542,147 Конвертибилних марака, док обрачуната камата за неблагоприятно плаћање утврђених пореских обавеза износи 304,560 Конвертибилних марака (укупно 846,707 Конвертибилних марака). У току 2012. године, Друштво је по основу обрачунате обавезе за камате већ платило износ од 20,742 Конвертибилне марке.

Као што је објелодањено у напмени 36, дана 19. фебруара 2014. године, Министарство финансија Републике Српске је поништило рјешење ПУ РС, и предмет вратило првостепеном органу на поновни поступак.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

30. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

а) Компоненте пореза на добитак

	У Конвертибилним маркама Година која се завршава 31. децембра	
	2013.	2012.
а) Текући порез на добитак Друштва	-	-
б) Одложени порези	464,538	(68,434)
	<u>464,538</u>	<u>(68,434)</u>

б) Усаглашавање пореза на добитак и производа резултата пословања прије опорезивања и прописане пореске стопе:

	У Конвертибилним маркама Година која се завршава 31. децембра	
	2013.	2012.
(Губитак)/добитак, прије опорезивања	(6,293,872)	96,507
Порез на добитак по стопи од 10%	(629,387)	9,651
Порески ефекат расхода/прихода који нису признати код одређивања опорезиве добити	(353,200)	(468,024)
Признати порески кредит	982,587	458,373
Порез на добитак	<u>-</u>	<u>-</u>

в) Одложене пореске обавезе

	У Конвертибилним маркама Година која се завршава 31. децембра	
	2013.	2012.
Привремене разлике на некретнинама и опреми: Стање, 1. јануар	1,209,323	682,516
Повећање преко биланса успјеха: Привремене разлике за трошкове амортизације	518,050	526,807
Повећање у току периода	518,050	526,807
Стање, 31. децембар	<u>1,727,373</u>	<u>1,209,323</u>

г) Одложена пореска средства

	У Конвертибилним маркама Година која се завршава 31. децембра	
	2013.	2012.
Признати порески кредит: Стање, 1. јануар	702,856	241,680
Промијене преко биланса успјеха: Признати порески кредит	982,588	-
Привремене разлике у обрачуну амортизације сталних средстава у пореском билансу и финансијским извјештајима	-	524,600
Разлика признатих трошкова у пореском билансу	-	(66,227)
Повећање у току периода	982,588	458,373
Усаглашавање одложених пореских средстава по основу коригованог пореског биланса (преко почетног стања акумулираног губитка)	-	2,803
Стање, 31. децембар	<u>1,685,444</u>	<u>702,856</u>

Одложена пореска средства која доспијевају до годину дана на дан 31. децембра 2013. године износе 73,046 Конвертибилних марака.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

30. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК (наставак)

(д) Преглед плана кориштења одложених пореских средстава

	У Конвертибилним маркама Година која се завршава 31. децембра	
	2013.	2012.
Признати порески кредит:		
Одложена пореска средства која доспијевају до годину дана	73,046	73,046
Између једне и двије године	107,830	63,607
Између двије и три године	458,373	107,830
Између три и четири године	1,046,195	458,373
<i>Укупно признати порески кредит</i>	<u>1,685,444</u>	<u>702,856</u>

31. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

Сљедећа салда потраживања и обавеза су произашла из трансакција обављених са повезаним лицима:

БИЛАНС СТАЊА	У Конвертибилним маркама 31. децембар	
	2013.	31. децембар 2012.
АКТИВА		
а) Дати аванс за залихе и услуге:		
- ЗНСМ – БЛК д.о.о., Брод	245,834	1,367,685
- Рафинерија нафте а.д., Брод	688,225	688,225
- ОАО "Нефтегазовая Инновационная Корпорација", Москва, Руска Федерација	27,891	9,270
- Минус: Исправка вриједности датих аванса	(697,496)	(688,225)
	<u>264,454</u>	<u>1,376,955</u>
б) Потраживања од купаца:		
- Нестро Петрол а.д., Бања Лука	608,773	945,233
- ООО "Зарубежнефтестроймонтаж" Москва, Руска Федерација	-	379
- Нестро Сава д.о.о., Задар	619,503	530,988
- Рафинерија нафте а.д., Брод	86,481	76,196
- Оптима Група д.о.о., Бања Лука	946,409	3,105,891
- Оптима-Модрича д.о.о., Београд, Србија	5,640,770	3,508,308
	<u>7,901,936</u>	<u>8,166,995</u>
в) Остала потраживања:		
- Рафинерија нафте а.д., Брод	33,085	33,085
- Минус: Исправка вриједности осталих потраживања	(33,085)	(33,085)
	<u>-</u>	<u>-</u>
<i>Укупно потраживања</i>	<u>8,166,390</u>	<u>9,543,950</u>
ПАСИВА		
а) Обавезе према добављачима:		
- ЗНСМ – БЛК д.о.о., Брод	(955,140)	
- Нестро Петрол а.д., Бања Лука	(53,628)	(74,240)
- Оптима Група д.о.о., Бања Лука	-	(7,954)
- Рафинерија нафте а.д., Брод	(410)	
- Оптима-Модрича д.о.о., Београд, Србија	(2,019)	
- ОАО "Нефтегазовая Инновационная Корпорација", Москва, Руска Федерација	-	(76,062)
	<u>(1,011,197)</u>	<u>(158,256)</u>
б) Разграничени приход		
<i>Укупно обавезе</i>	<u>(1,011,197)</u>	<u>(158,256)</u>
<i>Потраживања, нето</i>	<u>7,155,193</u>	<u>9,385,694</u>

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

31. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (наставак)

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембар 2013.	Година која се завршава 31. децембра 2012.
БИЛАНС УСПЈЕХА		
ПРИХОДИ		
а) Приходи од продаје роба и учинака:		
- Нестро Петрол а.д., Бања Лука	3,520,159	3,178,998
- Рафинерија нафте а.д., Брод	248,989	347,912
- Оптима Група д.о.о., Бања Лука	21,016,041	27,320,192
- Нестро Сава д.о.о., Задар	255,933	1,197,438
- Оптима-Модрича д.о.о., Београд, Србија	8,951,790	8,135,025
- ОАО "Нефтегазовая Инновационная Корпорация", Москва, Руска Федерација	-	254,727
- ЗНСМ – БЛК д.о.о., Брод	231	-
- ООО "Зарубежнефестроймонтаж" Москва, Руска Федерација	-	111
	<u>33,993,143</u>	<u>40,434,403</u>
б) Остали и финансијски приходи:		
- Оптима-Модрича д.о.о., Београд, Србија	1,908,225	318,746
<i>Укупно приходи</i>	<u>35,901,368</u>	<u>40,753,149</u>
РАСХОДИ		
а) Трошкови материјала горива и енергије:		
- Нестро Петрол а.д., Бања Лука	(294,561)	(315,397)
- Рафинерија нафте а.д., Брод	(17,559)	(34,610)
- Оптима Група д.о.о., Бања Лука	(18,158,254)	(9,232,368)
	<u>(18,470,374)</u>	<u>(9,582,375)</u>
б) Трошак услуга:		
- Нестро Петрол а.д., Бања Лука	(19,439)	-
- Рафинерија нафте а.д., Брод	(13,174)	-
- Оптима Група д.о.о., Бања Лука	(2,212)	-
- Оптима-Модрича д.о.о., Београд, Србија	(3,128)	(2,263)
- ОАО "Нефтегазовая Инновационная Корпорация", Москва, Руска Федерација	(30)	(386,863)
	<u>(37,983)</u>	<u>(389,126)</u>
<i>Укупно расходи</i>	<u>(18,508,357)</u>	<u>(9,971,501)</u>
<i>Приходи, нето</i>	<u>17,393,011</u>	<u>30,781,648</u>
Трошкови бруто личних примања кључног руководећег особља, чланова управног и надзорног одбора	920,608	926,939

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ

32.1. Управљање капиталом

Не постоји формални оквир за управљање ризиком капитала Друштва. Управни одбор Друштва разматра капитални ризик, на основама ублажавања ризика и увјерења да ће Друштво бити у могућности да одржи принцип сталности пословања, истовремено максимизирајући повећање профита акционара, преко оптимизације дуга и капитала.

Структура капитала Друштва укључује кредите (објашњене у напомени 16 и 26), готовину и готовинске еквиваленте и капитал који се састоји од акцијског капитала, резерви и нераспоређеног добитка. Управни одбор Друштва прегледа структуру капитала по потреби. На основу тог прегледа Друштво уравнотежава структуру капитала преко исплате дивиденди, нових дугорочних инвестиција, као и узимања нових кредита. Цјелокупна стратегија Друштва за управљање капиталом је непромијењена.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (НАСТАВАК)

32.1. Управљање капиталом (наставак)

32.1.1. Рацио укупне задужености према капиталу

Показатељи задужености Друштва са стањем на крају периода били су сљедећи:

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Задуженост (а)	5,215,547	8,060,097
Готовина и готовински еквиваленти	(246,258)	(1,473,931)
<i>Нето задуженост</i>	<u>4,969,289</u>	<u>6,586,166</u>
Капитал (б)	<u>193,234,251</u>	<u>199,063,584</u>
<i>Рацио укупног дуговања према капиталу</i>	<u>2.57%</u>	<u>3.31%</u>

(а) Дуговање се односи на дугорочне кредите.

(б) Капитал укључује акцијски капитал, резерве и акумулирани губитак.

32.1.2. Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима

Значајне рачуноводствене политике и усвојена начела, укључујући критеријум за признавање, основе мјерења и основе признавања прихода и расхода за сваку категорију финансијске имовине, финансијских обавеза и капитала, детаљније су објашњене у напомени 3.12 уз неконсолидоване финансијске извјештаје.

32.1.3. Категорије финансијских инструмената

Категорије финансијских инструмената су приказане у наредној табели:

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Финансијска имовина		
Дати кредити и потраживања (укључујући готовинске еквиваленте и готовину)	<u>10,614,754</u>	<u>15,095,938</u>
Финансијске обавезе - по амортизованој вриједности	<u>(14,207,004)</u>	<u>(11,270,297)</u>

32.2. Циљеви управљања финансијским ризицима

У свом редовном пословању, Друштво је, у различитом обиму, изложено одређеним финансијским ризицима, и то: тржишном ризику (који обухвата ризик од промјене курса страних валута, ризик од промјене каматних стопа и ризик од промјене цијена), ризику ликвидности и кредитном ризику.

Управљање ризицима у Друштву је усмјерено на минимизирање потенцијалних негативних утицаја на финансијско стање и пословање Друштва у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта. Управљање ризицима дефинисано је рачуноводственим политикама Друштва.

Друштво не прометује хартије од вриједности.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
 За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (НАСТАВАК)

32.2. Циљеви управљања финансијским ризицима (наставак)

(1) **Тржишни ризик**

(а) Ризик од промјене курса страних валута

Иако дио својих трансакција Друштво обавља у страним валутама, руководство Друштва сматра да Друштво није значајно изложено ризику од промјене курса страних валута приликом пословања у земљи и иностранству, јер углавном обавља своје пословне трансакције у локалној валути (Конвертибилна марка), као и у EUR за који је Конвертибилна марка везана фиксним валутним курсом (1 EUR = 1.95583 Конвертибилних марака). У складу са наведеним, руководство Друштва није вршило анализу осјетљивости на промјене курса страних валута, изузев за промјене USD јер је имало одређене обавезе у тој страниој валути на дан 31. децембра 2013. године.

Књиговодствена вриједност финансијске имовине и обавеза Друштва у страним валутама на дан извјештавања је сљедећа:

	Имовина		У Конвертибилним маркама Обавезе	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
EUR	873,148	2,843,779	3,842,942	1,338,984
USD	-	-	1,672,411	-
	<u>873,148</u>	<u>2,843,779</u>	<u>5,515,353</u>	<u>1,338,984</u>

Анализа осјетљивости

Анализа осјетљивости на промјене курса страних валута је урађена само на USD, и одређена на основу изложености ризику промјене курса страних валута на крају извјештајног периода. Уколико би се курс USD повећао/смањено за 10% на годишњем нивоу, нето добитак Друштва за годину која се завршава на дан 31. децембра 2013. године био би мањи/већи за износ од 167,241 Конвертибилну марку.

(б) Ризик од промјене каматних стопа

Друштво је изложено разним ризицима који, кроз ефекте промјена висине тржишних каматних стопа, дјелују на његов финансијски положај и токове готовине.

Обзиром да Друштво нема значајну каматоносну имовину, приходи Друштва су у значајној мјери независни од промјене тржишних каматних стопа.

Ризик Друштва од промјена фер вриједности каматних стопа проистиче првенствено из обавеза по основу примљеног дугорочног кредита од банке. Кредит примљен по промјенљивој каматној стопи излаже Друштво каматном ризику токова готовине. Током године која се завршава на дан 31. децембра 2013. године, кредит од банке је са варијабилном каматном стопом, која је везана за EURIBOR.

Друштво врши анализу изложености ризику од промјене каматних стопа на динамичкој основи узимајући у обзир алтернативне изворе финансирања и рефинансирања, прије свега за дугорочне обавезе, јер оне представљају најзначајнију каматоносну позицију. Друштво још увијек не врши своп промјенљиве за фиксну каматну стопу или обрнуто, али предузима одговарајуће мјере ради обезбјеђења кредита од банака под повољнијим условима.

Анализа осјетљивости

Анализа осјетљивости на промјене каматних стопа је одређена на основу изложености каматних стопа недеривативних инструмената на крају извјештајног периода. За промјенљиве каматне стопе обавеза, анализа је припремљена под претпоставком да је неизмирени износ обавеза на крају извјештајног периода био неизмирени у току цијелог извјештајног периода.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (НАСТАВАК)

32.2. Циљеви управљања финансијским ризицима (наставак)

(б) Ризик од промјене каматних стопа (наставак)

Анализа осјетљивости (наставак)

У случају да је каматна стопа на обавезе по новчаним кредитима на дан 31. децембра 2013. године била већа/мања за 10% на годишњем нивоу, уз остале непромијењене варијабле, нето добитак Друштва за годину која се завршава на дан 31. децембра 2013. године био би мањи/већи за износ од 917 Конвертибилних марака (2012. године – 4,619 Конвертибилних марака), као резултат већег/мањег расхода камата.

(в) Ризик од промјене цијена капитала

У току 2013. године, Друштво није изложено значајном ризику од промјена цијена власничких хартија од вриједности обзиром да Друштво нема таквих улагања.

Друштво нема финансијска средства класификована као средства која се воде по фер вриједности чији се ефекти промјена у фер вриједности исказују у билансу успјеха. Улагањима Друштва у капиталу зависног правног лица се такође не тргује јавно.

Такође, Друштво је изложено ризику промјена цијена производа и услуга, јер се суочава са интензивном конкуренцијом у области у којој послује.

(2) Ризик ликвидности

Управљање ликвидношћу је централизовано на нивоу Друштва. За управљање ризиком ликвидности одговорно је руководство Друштва које је успоставило одређене процедуре у вези са дугорочним и краткорочним управљањем ризиком ликвидности. Друштво својом имовином и обавезама управља на начин који му обезбјеђује да у сваком тренутку испуњава све своје обавезе.

Друштво располаже довољним износом високо ликвидних средстава (готовина и готовински еквиваленти), као и континуираним приливом новчаних средстава од реализације услуга који омогућава да своје обавезе измирује у року доспјећа.

Друштво не користи финансијске деривате.

У циљу управљања ризиком ликвидности, Друштво је усвојило финансијске политике којима је дефинисана дисперзија у нивоима одлучивања приликом набавке одређених добара/услуга. Ова дисперзија је обезбијеђена утврђивањем лимита до којих поједина лица или органи у Друштву одлучују о некој набавци.

У Конвертибилним маркама

Финансијске обавезе	до 3 мјесеца	3 - 12 мјесеци	1 - 2 године	2 - 5 година	преко 5 година	Укупно
31. децембар 2013.						
<i>Остале обавезе - по амортизованој вриједности:</i>						
Без камата	8,991,457	-	-	-	-	8,991,457
Инструменти по варијабилној каматној стопи	643,439	1,873,896	2,366,881	755,526	-	5,639,742
Укупно	<u>9,634,896</u>	<u>1,873,896</u>	<u>2,366,881</u>	<u>755,526</u>	<u>-</u>	<u>14,631,199</u>
31. децембар 2012.						
<i>Остале обавезе - по амортизованој вриједности:</i>						
Без камата	2,750,515	-	-	-	-	2,750,515
Инструменти по варијабилној каматној стопи	890,061	2,398,157	2,517,335	3,122,407	-	8,927,960
Инструменти по фиксној каматној стопи	-	-	-	396,547	169,949	566,496
Укупно	<u>3,640,576</u>	<u>2,398,157</u>	<u>2,517,335</u>	<u>3,518,954</u>	<u>169,949</u>	<u>12,244,971</u>

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
 За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (НАСТАВАК)

32.2. Циљеви управљања финансијским ризицима (наставак)

(3) Кредитни ризик

Кредитни ризик се односи на ризик да друга страна неће испунити своје уговорне обавезе према Друштву, што ће резултовати финансијским губитком Друштва. Друштво је усвојило политике у вези са праћењем кредитне способности партнера, као и захтијевања одређених обезбјеђења колатерала, у случајевима гдје је то могуће, а у циљу смањивања ризика од потенцијалних финансијских губитака насталих неиспуњавањем одређених уговорних обавеза.

Кредитни ризик настаје код потраживања од правних лица, готовине и готовинских еквивалената, депозита у банкама и финансијским институцијама, као и преузетих обавеза.

Друштво је изложено кредитном ризику у ограниченој мјери. Обезбјеђење од кредитног ризика успостављено је предузимањем одређених мјера и активности на нивоу Друштва. У случају неблаговременог измиривања обавеза купаца производа и услуга према Друштву, истима се онемогућава даља продаја производа и роба.

Поред тога, Друштво нема значајну концентрацију кредитног ризика у вези са потраживањима, јер има велики број међусобно неповезаних купаца са појединачно малим износима дуговања. Поред онемогућавања даље продаје производа и услуга, користе се и слједећи механизми наплате: репрограмирање дуга, компензације са правним лицима, утужења, вансудска лоравнања и остало.

Наплата кредита датих запосленима у Друштву се обезбјеђује кроз административне забране, односно умањење плата за адекватан износ рата, док запослени који напуштају Друштво уговором регулишу начин исплате преосталог дијела износа кредита у тренутку одласка из Друштва.

(4) Фер вриједност финансијских инструмената

Руководство Друштва сматра да књиговодствена вриједност финансијских средстава и финансијских обавеза признатих у приложеним финансијским извјештајима апроксимира њиховој фер вриједности.

Претпоставке које су коришћене за процјену тренутне тржишне вриједности финансијских средстава/обавеза су слједеће:

- За краткорочне пласмане, позајмице и обавезе, књиговодствена вриједност је приближна фер вриједност због њиховог кратког рока доспијења.
- За дугорочне пласмане и обавезе за израчунавање фер вриједности користи се метод дисконтовања будућих новчаних токова по тренутној тржишној каматној стопи, која је на располагању Друштву за сличне финансијске инструменте.

33. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

У Конвертибилним маркама

	Година која се завршава 31. децембра 2013.	Година која се завршава 31. децембра 2012.
(Губитак)/добитак обрачунског периода	(5,829,334)	28,074
Просјечан пондерисан број издатих акција	203,487,123	203,487,123
Зарада/(губитак) по акцији (основна и разријеђена)	(0.0286)	0.0001

Обавезе за преостале неисплаћене дивиденде акционарима на дан 31. децембра 2013. године износе 200,837 Конвертибилних марака (31. децембра 2012. године 204,401 Конвертибилна марка, напомена 28).

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

34. СУДСКИ СПОРОВИ

На дан 31. децембра 2013. године, Друштво је водило судске спорове ради наплате својих потраживања у износу од 5,959,580 Конвертибилних марака. Истовремено, процијењене потенцијалне обавезе по судским споровима у којима је Друштво тужена страна износе укупно 193,234 Конвертибилне марке, не укључујући ефекте потенцијалних затезних камата. Руководство Друштва сматра да исход наведених спорова неће имати материјално значајан утицај на финансијске извјештаје Друштва у будућности, те Друштво није извршило резервисања у финансијским извјештајима за 2013. годину по основу потенцијалних губитака који могу проистећи из ових судских спорова.

35. ОПЕРАТИВНИ ЛИЗИНГ

Минимална закупнина призната као трошак у току године која се завршава 31. децембра 2013. године износи 49,054 Конвертибилне марке (2012. година: 28,651 Конвертибилна марка).

36. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАНА БИЛАНСА

Након дана биланса стања Друштву су достављена два рјешења надлежних контролних пореских органа, којима су дефинисана питања из области директних и индиректних пореза, а у вези са којима је Друштво у ранијим поступцима водило жалбене поступке.

(а) Контрола директних пореза

Дана 19. фебруара 2014. године, Министарство финансија Републике Српске ("Министарство"), је поништило рјешење Пореске управе Републике Српске ("ПУ РС") од 15. фебруара 2012. године, и предмет вратило првостепеном органу на поновни поступак. Поновним враћањем првостепеном органу на нови поступак, Министарство је дало смјернице за даља поступања у новом поступку, а у вези са пореским обавезама утврђених од стране ПУ РС - обавезе у укупном износу од 940,386 Конвертибилних марака од којих се на главни дуг односи 523,133 Конвертибилне марке и на камату 417,253 Конвертибилне марке). Друштво је по наведеном основу извршило резервисање у укупном износу од 825,965 Конвертибилних марака (напомена 29).

Приликом одлучивања о враћању на поновљени поступак, Министарство је узело у обзир и потврдило чињеницу наведену у жалбеном поступку Друштва, а која се односи на настанак пореских обавеза у периоду прије приватизације Друштва. Наиме, у складу са Уговором о куповини и продаји акција Друштва (напомена 24), Влада Републике Српске ће измирити све обавезе Друштва која су била предмет купопродаје, а која превазилазе уговором дефинисани износ од 141,797,675 Конвертибилних марака (еквивалент EUR 72,500,000).

(б) Контрола индиректних пореза

Дана 28. јануара 2014. године, директор Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине (УИО БиХ), поступајући у управном поступку по жалби Друштва, поништио је рјешење првостепеног органа којим је Друштву утврђена додатни разрез обавеза по основу ПДВ-а у износу од 240,690 Конвертибилних марака. Поништавањем рјешења, наложено је првостепеном органу књижење корекције разреза индиректних пореза за наведени порески период (октобар 2012. године). На дан 31. децембра 2013. године, Друштво је наведено плаћање додатних пореских обавеза презентовало као разграничено потраживање а не као трошак периода (напомена 23).

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2013. године

37. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Република Српска и Босна и Херцеговина тренутно имају више закона који регулишу разне порезе уведене од стране надлежних органа. Порези који се плаћају укључују порез на додату вриједност, порез на добитак и порезе на плате (социјалне порезе), заједно са другим порезима. Поред тога, закони којима се регулишу ови порези нису примјењивани дуже вријеме за разлику од развијенијих тржишних привреда; док су прописи којим се врши имплементација ових закона често нејасни или не постоје. Сходно томе, у погледу питања везаних за пореске законе ограничен је број случајева који се могу користити као примјер. Често постоје разлике у мишљењу међу државним министарствима и организацијама везано за правну интерпретацију законских одредби што може довести до неизвјесности и сукоба интереса. Пореске пријаве, заједно са другим областима законског регулисања (на примјер, питања царина и девизне контроле) су предмет прегледа и контрола од више овлашћених органа којима је законом омогућено прописивање јако строгих казни и затезних камата.

Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнијетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. У складу са Законом о пореском поступку Републике Српске, период застарјелости пореске обавезе је пет година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмиренних обавеза у року од пет година од тренутка када је обавеза настала. Ове чињенице утичу да порески ризик у Републици Српској и Босни и Херцеговини буде значајнији од оног у земљама са развијенијим пореским системом.

Поред наведеног, Друштво има значајне трансакције са повезаним правним лицима. Иако руководство Друштва сматра да Друштво посједује довољну и адекватну пратећу документацију у вези са трансферним цијенама, постоји неизвјесност да се захтјеви и тумачења пореских и других органа разликују од тумачења руководства. Руководство Друштва сматра да евентуална различита тумачења неће имати материјално значајних посљедица по финансијске извјештаје Друштва.

38. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

Солидарна јемства Друштва

Друштво је прихватило и потписало корпоративно солидарно јемство у циљу обезбјеђења захтјева „Вњешеконобанке“, Москва као Зајмодавца по Кредитном споразуму број 420001/932 од 1. фебруара 2008. године, којим је договорено достављање новчаних средстава са лимитом до 40,000,000 EUR друштву ОАО "Нефтегазовая Инновационная Корпорация", Москва, Руска Федерација (Матично друштво и већински власник Друштва). По основу преузетог корпоративног солидарног јемства, Друштво је прихватило безусловну уплату било којег износа, до висине од 40,000,000 EUR, Зајмодавцу и то у случајевима доспјелих износа за уплату по Кредитном споразуму. Руководство Друштва сматра да Друштво неће бити значајно изложено наведеном ризику од поврата кредита у име свог Матичног друштва у наредним извјештајним периодима.

39. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеве за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примјењени за прерачун девизних позиција неконсолидованог биланса стања у Конвертибилне марке, за поједине главне валуте су били сљедећи:

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Руска рубља (RUB)	0,0433	0.0486
Амерички долар (USD)	1,4190	1.4836
Швајцарски франак (CHF)	1,5954	1.6190
EUR	1.9558	1.9558
Динар (RSD)	0,0170	0.0172
Хрватска куна (HRK)	0.2565	0.2591

Deloitte provides audit, tax, consulting, and financial advisory services to public and private clients spanning multiple industries. With a globally connected network of member firms in more than 150 countries, Deloitte brings world class capabilities and deep local expertise to help clients succeed wherever they operate. Deloitte's approximately 182,000 professionals are committed to becoming the standard of excellence.

Deloitte's professionals are unified by a collaborative culture that fosters integrity, outstanding value to markets and clients, commitment to each other, and strength from diversity. They enjoy an environment of continuous learning, challenging experiences, and enriching career opportunities. Deloitte's professionals are dedicated to strengthening corporate responsibility, building public trust, and making a positive impact in their communities.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.com/rs/about for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its Member Firms.

Deloitte d.o.o.

Terazije 8

Belgrade 11000

Serbia

Tel: +381 (0) 11 381 21 00

+381 (0) 11 381 22 00

Fax: +381 (0) 11 381 21 01

+381 (0) 11 381 22 01

ceyinfo@deloitte.com

www.deloitte.com/serbia

Deloitte d.o.o.

Bulevar Svetog Petra Cetinjskog bb

Podgorica 81000

Montenegro

Tel: +382 (0) 20 228 324

Fax: +382 (0) 20 228 327

www.deloitte.com/montenegro

Deloitte d.o.o.

Braće Mažar i majke Marije 58 i 60

Banja Luka 78000

Republic of Srpska

Bosnia and Herzegovina

Tel: +387 (0) 51 223 500

+387 (0) 51 224 500

Fax: +387 (0) 51 224 990

cespinfo@deloittece.com

www.deloitte.com

Deloitte DOOEL

Mitropolit Teodosij Gologanov 28

1000 Skopje

Republic of Macedonia

Tel: +389 (0) 2 31 11 300

Fax: +389 (0) 2 31 19 544

cemkmacedonia@deloitte.com

www.deloitte.com/mk